

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Október 30.
VII. évfolyam, 288. szám.

Vasárnap

Elkészült a londoni király látogatás programja

II. Károly király Öfelsége kíséretével tegnap látogatást tett a bucarestii Malaxa-gyárban

(BUCURESTI.) Öfelsége II. Károly király, Mihály nagyvajda és az udvari méltóságok meglátogatták a Malaxa-gyárat a Principele Nicolae külvárosban, azon az uton, amelyet a gyárig nemrég készítették el. Az ut két oldalán az Országőr-szervezet fiu és leány tagjai és a munkásság ezrei köszöntötték leirhatatlan lelkesedéssel az uralkodót, a nagyvajdát és kíséretüket akiket virágokkal halmoztak el. A látogatás négy óra hosszat tartott.

A LONDONI KIRÁLYLÁTOGATÁS PROGRAMJA

Ugyanakkor jelentik, hogy az angol sajtó hatalmas cikkeiben foglalkozik Öfelségének közeli londoni látogatásával, amelynek programját a legrészletesebben kidolgozták. Az angol király egy hadihajót és egy kísérő gőzöst küld Calaisba a magas vendék fogadására, továbbá az angol királyi udvar egy képviselőjét, hogy üdvözzölje II. Károly királyt és a nagyvajdát a látogatás alkalmával, amelyen — amint a Viitorul írta — a két ország politikájára vonatkozó összes részleteket megtárgyalják. Ugy hírlik, hogy ez alkalomból a londoni román követséget nagykövetségi rangra emelik. II. Károly király ugyanakkor meg fogja hívni az angol uralkodót Bucurestibe. A londoni román követség amely eddig a Cromwell-téren volt egy házban elhelyezve, átköltöztött a Belgrave Square egyik fényes palotájába. A bankett, amelyen II. Károly király Anglia uralkodójának és királyi hitvesének tiszteletére rendez rendkívüli fényűző kerekete között fog lefolyni. A két felség találkozását az angol közvélemény rendkívül nagyjelentőségű eseménynek tartja és élénk figyelemmel kíséri. Öfelsége II. Károly királyt és Mihály nagyvajdát a Buckingham Palace királyi palotájában szállásolják el. Lehetőség, hogy Károly király a hivatalos látogatás befejezése után is Angliában marad.

Hírek a kormányról

(BUCURESTI.) Tegnap a kormány tagjai és számos előkelőség is meglátogatták a Malaxa-üzemet. A látogatók között voltak Calinescu, Cancicov, Mitita Constantinescu, Ciuperca tábornok, Jacobici tábornok, Marinescu tábornok, Ralea és Titeanu miniszterek illetve alminiszterek, Stefan Ionescu tábornok, a vezérkar főnöke, Dombrowschi tábornok, bukaresti polgármester és mások. Az előkelő vendégeknek Malaxa mérnök és Demetrescu vezérigazgató szolgáltak a szükséges tájékoztatásokkal.

A munkaügyi miniszter és a CFR között újabb megállapodás jött létre, amelynek értelmében a CFR jogot nyer, hogy 7572 km hosszú országúti utvonalon az utas és csomag forgalom le-

bonyolítását kizárólagos joggal gyakorolhassa.

November elsejével esedékessé válik a külföldi tartozások esedékességeinek fizetése, amire nézve a kormány részéről a szükséges intézkedés már megtörtént.

A kormány gazdasági bizottsága ülést tartott, amelyen a fa- és fatermékek kivitelét tárgyalták meg továbbá az ezzel kapcsolatos fizetési kérdések ügyét. Egyébként megelégedéssel vették tudomásul, hogy a gazdasági helyzet kedvezően alakul.

II. Károly király Öfelsége aláírta azt a törvényrendeletet, amely megengedi

a tengerészeti minisztériumnak, hogy a brassói IAR repülőgép gyárnak magánkézen levő részvényeit megvásárolhassa. Egy másik törvényrendelet engedélyezi, hogy az IAR üzemek vezetésére autonóm intézményt létesítsenek.

Curtea de Arges városa törvényrendeletilag kapott felhatalmazást, hogy az Ipari Hitelintézetből és Letétpénztártól 20 millió lejes hitelt vegyen fel a város vízzel való ellátására.

Az igazságügyminisztérium törvénytervezetet készít, amely lehetővé teszi a bírók számára egy hitel és segélypénztár létesítését.

—o—

Már a döntőbíróóság összehívásáról tárgyal Budapest és Prága

Megnemítámadási egyezmény készül Berlin és Páris között — Mussolini többórás megbeszélése Ribbentroppal — Újabb merényletek Palesztinában — Japán tiltakozás Parisban

Tegnap, hosszú idő óta először, megkezdődött a külpolitikában. A 24 óra inkább az újabb fejleményeket előkészítő tárgyalásokkal telt el. Ezek közül a legjelentősebbek kétségtelenül a Mussolini-Ciano-Ribbentropp és a Salvada-Craigie találkozók voltak. Az első az európai ellentétek kiküszöbölését, a második a brit-japán viszony új alapokra fektetését célozta és így a jövőre nézve igen nagy jelentőségűek lehetnek. A totális államok vezetői és megbízottai végleges rendezésre törekcszenek és így a legtöbb bonyodalommal fenyegető Prága-Budapest viszony volt a program első pontja, amit a Ciano-Villányi találkozó is igazol. A Craige-Salvada megbeszélés Anglia elhatározásából jött létre és pedig azért, mert London biztosítani akarja keleti érdekeit és Tokió szeretné elismertetni eddigi eredményeit. Ez uttal ismét beigazolódik az a tény, hogy a megegyezések egy harmadik bórére mindig sikerülnek. A harmadik itt a Mennyei Birodalom, amely az egyedüli vesztes lehet és Moszkva, amelynek beavatkozási politikája ismét kudarcot vallott. További említésre méltó esemény a brit Labour Party szózata, amely a sérelmek általános rendezését sürgeti és az a rádióbeszéd, amelyet Sirovy cseh minisztereinek tartott a köztársaság alakítási évfordulójával kapcsolatban.

A fontosabb eseményekről szóló jelentések a következők:

RIBBENTROPP TÁRGYALÁSAI

(RÓMA.) (Stefani.) Ribbentropp külügyminiszter tegnap délelőtt 2 óras megbeszélést folytatott Ciano gróffal, amely után az olasz külügyminiszter kihallgatáson jelent meg a Ducenál és utána fogadta br. Villányi Frigyes quirináli magyar követet. A német diplomatát délután 6 órakor Mussolini fogadta és a megbeszélések este 8 óráig tartottak.

FRANCIA-NÉMET MEGNEMTÁMADÁSI SZERZŐDÉS KÉSZÜL

(PÁRIS.) (Havas.) A francia jobboldali és a brit sajtó szerint Páris és Berlin között diplomáciai megbeszélések folynak, amelyeknek a céljuk egy meg nem támadási szerződés megkötése. Amint az Evening News közli, ezek a tárgyalások már igen előrehaladott stádiumban vannak és ha a szerződés létrejön, az jelentőségében sokkal nagyobb lesz, mint a Chamberlain-Hitler megállapodás.

A BRIT MUNKÁS PÁRT FELHÍVÁSA

(LONDON.) (Reuter.) A brit Labour Party szózatot intézett a nemzethez, amelyben erősen bírálta a kormány politikáját. A felhívás szerint a fegyverkezés helyett azonnal meg kell kezdeni az igazságtalanságok megszüntetését és ebből a célból tárgyalásokat kell kezdeni mindazon államokkal, amelyeknek sérelmeik vannak. Angliában — mondja a kiáltvány — a felszerelés

amugy is siralmas, tulok a politikai akarnok és sehol sem dugnak akkora hasznót zsebre a fegyvergyárak, mint éppen a szigetországban.

A „MARCIA SU ROMA” ÜNNEPE

(RÓMA.) (Stefani.) A „Marcia su Roma” (Rómába való bevonulás) napjának 16-ik évfordulóját egész Itália megünnevelte. A főváros, amelyben általános munkaszünet volt, zászlódiszt öltött és a lakosság százazrei már a kora reggeli órákban elfoglalták helyüket a Palazzo Venezia előtti hatalmas téren, hogy meghallgassák a Duce beszédét. Délelőtt féltizenegvkor vitték át a fasiszta zászlót a miniszterelnöki palotába. A zászló mögött Starace főtitkár haladt és utána a fasiszta párt előkelőségei. Starace a palotához érve átnyújtotta Mussolini miniszterelnöknek a párt 1—50 számú igazolványát a 17-ik fasiszta év időtartamára. Ezután a Duce megjelent az erkélyen és az összegyűlt leirhatatlan óvációja mellett a következőket mondotta:

Bajtársak! A politikai láthatár derülően van, mi azonban tovább menelünk előre, mint 1922-ben.

LORD PERTH NYUGALOMBA VONUL

(LONDON.) (Reuter.) Beavatott politikai körök szerint Lord Perth ez év decemberében nyugalmoba vonul és átadja helyét Nagybritánia jelenlegi ankarai követének, Sir Percy Lorraine-nek, akinek megbízólevele már Viktor Emanul olasz király és abesszin császárnak fog szólni. Ugyancsak London lél közlik, hogy Angliában még karácsony előtt választások lesznek és hogy Chamberlain miniszterelnök különleges megbízást fog kérni kormánya számára az alsóházról. Azt is beszélik, újabb személyi változások lesznek, mert a premier miniszter említett nagy terveit kivételében nem akar olyan belső akadályokkal találkozni, mint amint Duff Cooper is volt.

A FRANCIA RADIKÁLIS PÁRT DÖNTÉSE

(MARSEILLE.) (Havas.) A francia radikális párt intéző bizottságának a tűz miatt félbeszakított ülését később folytatták. Előbb belpolitikai kérdéseket tárgyaltak és az intéző-bizottság megállapította, hogy a kommunista párt legutóbbi magatartásával kizárta magát a népfrentből. A pártkongresszus teljes mértékben helyeselte Daladier külpolitikáját, amely a hagyományos francia—angol barátság mellett a Német- és Olaszországgal való viszony békés rendezését és a spanyol polgárháború megszüntetését kívánja.

(LONDON.) Az Evening News szerint a német—francia meg nem támadási egyezményről szóló tárgyalások jelenkényen előrehaladtak és az egyezményt rövidesen nyilvánosságra hozzák. Ezt a tényt alátámasztja, hogy Daladier után tegnap Bonnet külügyminiszter is igen meleg hangon beszélt a német—francia kapcsolatok szükségességéről. Egyébként Párisba érkezett Francois Poncey volt berlini francia nagykövet, aki beszámolt a kormánynak legutóbbi berlini megbeszéléseiről.

RIBBENTROPP ÉS MUSSOLINI MEGBESZÉLÉSEI

(RÓMA.) Ribbentropp német külügy-

miniszter tegnap délután hat órakor a Venezia-palotában megbeszélést folytatott Mussolinival, majd Cianoval tanácskozott. A megbeszélések ma folytatják. Beavatottak szerint a megbeszélések során a cseh-magyar viszályról és a Német és Olaszországokat érintő összes nagyfotossági kérdésekről tárgyaltak. Többek között a fegyverkezés és a gyarmatok kérdéséről is, amelyeknél Mussolini ugyanolyan közvetítő szerepet készült vállalni, mint a müncheni értekezlet előkészítésében.

ÉLETBELÉP AZ ANGOL-OLASZ EGYEZMÉNY

(LONDON.) Az alsóház november 8-án megnyíló ülésszakán újból, széleskörű politikai vita lesz és Chamberlain, beszámolván külpolitikai tevékenységéről, bejelenti, hogy november 15-én életbeléptetik az angol-olasz egyezményt az alsóház külön felhatalmazása nélkül. De a külpolitikai vita utáni szavazáskor közvetlen ebben a kérdésben is szavaz az alsóház. A Daily Mail szerint esetleg még Karácsony előtt általános választások lesznek Angliában, bár ez nem biztos. Beszélnek bizonyos kormányátvezetéséről is, amelynek során Lord Runciman lenne a titkos tanács elnöke.

ANGOL-JUGOSZLÁV GAZDASÁGI KAPCSOLATOK

(LONDON.) Stevens a londoni Ipar-kamara egyik vezetője közelebbről Jugoszláviába megy, hogy Anglia és Jugoszlávia között megfelelő gazdasági kapcsolatokat teremtsen. Szó van egy jugoszláv-angol kereskedelmi kamara létesítéséről is. Anglia szeretné erősíteni a Balkán-félsziget felé való gazdasági terjeszkedését.

A PALESZTINAI ESEMÉNYEK

(JERUZSÁLEM.) (Reuters.) Palesztina területén tegnap ismét erősebb brit és zsidóellenes mozgalom megindulása volt érezhető. Bratija községben az arab terroristák aláaknáztak egy utcakaszat, amely felrobbant egy katonai gépkocsi alatt és a bennülőket, egy tisztet, két altisztet és egy katonát megölt. A brit karhatalmi csapatok azonnal büntítőexpedíciót vezettek a község ellen, melynek házait levegőbe röpítették és lakóit közül többeket agyonlőttek. Jeninél egy 400 tagú terrorista csoport a nyílt uccán harcra bocsátkozott az arab haladó brit patrullal. Az ütközet még folyik. Haifában agyonlőve találták Ibrahim Abdullakat, az arab széparatista mozgalom egyik költő-vezetőjét. Jeruzsálemben kivégeztek két arabot és halálra ítélték további 11 személyt.

(JERUZSÁLEM.) A tiberiasi polgármester elleni merénylet és egyéb terrorcselekmények újabb nyugtalanságot keltettek. A hatóságok tisztogató-akciókat teljes erővel folytatják.

Az arab vezetők megtiltották híveiknek, hogy az amerikai egyházak istentiszteletein részt vegyenek. Ugyancsak Jeruzsálemből jelentik, hogy a hatóságok az összes járművek tulajdonosaitól különleges engedély beszerzését követelik ami miatt az arabság körében súlyos ellentétek támadtak.

HAZÁRULÁS VÁDJA BRÓDI ELLEN

(PRÁGA.) A letartóztatott Bródi volt szlovák miniszterelnök ellen azzal az indoklással, hogy összejártszott volna egy idegen állammal, hazaárulásért eljárás indult.

(PRÁGA.) A Daily Telegraph tudósítása szerint eljárás indult Sidor képviselő, a szlovákok egyik vezetője ellen is, akit azzal vádoltak, hogy segítséget fogadott el Lengyelországtól, továbbá elrendelte a szlovák párt nemzetőrségének felfegyverzését és úgy intézkedett, hogy a csehszlovák rendes haderőben szolgáló szlovák katonák megkülönböztetéséről karszallagot viseljenek. Sirovy miniszterelnök mindkét rendelkezést hatálytalanította, a Tiso vezetése alatti szlovák kormány pedig vizsgálatot indított a rendeletek mögött rejlő indokok kivizsgálására.

(PRÁGA.) Ducsánszky szlovák igazságügyminiszter Pozsonyból Prágába utazott és azonnal érintkezésbe lépett Bancsinszky ruthén külügyminiszterrel a magyar jegyzék ügyében.

(PÁRIS.) A francia lapok szerint Ribbentrop római tárgyalásai alkalmával állítólag ellenezte volna a közös lengyel-magyar határ tervét. Ez a híradás azonban nem nyert még megerősítést.

ELKÉSZÜLT A PRÁGAI VÁLASZ

(PRÁGA.) A csehszlovák kormány tagjai tegnap délután minisztertanácsra ültek össze, amelyen megvitaták a magyar jegyzékre adandó válasz ügyét. A válaszijegyzék — hir szerint — el is készült és a következőket tartalmazná: 1. A prágai kormány leszögezi, hogy a jelenlegi tárgyalások nem vonatkozhatnak, csak a magyar kisebbségre. 2. 24 órával a budapesti kormány újabb válaszijegyzékének megérkezése után mind két ország kérje fel Olaszországot és Németországot a döntőbíráskodásra. 3. A döntőbírák határozzanak, hogy elfogadhatók-e vagy sem a magyar szempontok, miután már létezik bizonyos átengedésre kész álló területekre vonatkozó egyezmény. 4. A prágai kormány biztosítja, hogy az átadandó területeknek megszállása a döntőbírási határozat után a lehető legrövidebb időn belül lehetséges.

(BUDAPEST.) (Rador.) A csehszlo-

vák jegyzék megérkezett Budapestre, ahol Imrédy miniszterelnök vezetésével minisztertanács tanulmányozza azt.

(BUDAPEST.) (Rador-DNB.) A csehszlovák jegyzékkel kapcsolatosan a magyar távirati iroda diplomáciai levelezője a többek között megígyzi: A magyar kormány most készíti el a jegyzékeket, amelyekben pontosan körvonalazni akarja a maga álláspontját a döntőbírási eljárás alá kerülő kérdésekben, mert feltétlenül gyors megoldást kíván. Még nem tudják, hogy az újabb prágai válaszijegyzék ügyében milyen álláspont alakul ki.

(BUDAPEST.) A magyar távirati iroda jelentése szerint budapesti körökben hangsúlyozzák, hogy a magyar kormány változatlanul ragaszkodik a müncheni egyezményben lefektetett elvekhez, illetve az önrendelkezési jog biztosításához. Az az álláspontja, hogy a döntőbíráskodás csak a vitás területek re terjedhet ki, míg a csehszlovák nemzetiségek önrendelkezésének biztosítása a müncheni egyezményen alapszik.

IMRÉDY NEM ENGED

(BUDAPEST.) (Rador.) A Havas jelentések szerint az Imrédy kormány ál-

tal tervezett változások, főleg a földre form kérdésében a nagybirtokosok részéről bizonyos ellenkezés tapasztalható. Beavatottak szerint azonban Imrédy idevonatkozó álláspontját nem hajlandó semmiféleképpen elejtetni.

A 20 ÉVES CSEHSZLOVÁKIA

(PRÁGA.) Ruszinszko területén az összes pártokat felosztatták és helyiségeiket lepecsételték. Azokat a híreket, hogy a csehszlovák erődítmények és a mozgósítás hallatlan összegeket követelt volna, cáfolják. Prágában egyébként tegnap ünnepelték a köztársaság kikiáltásának 20 éves évfordulóját. Sirovy tábornok a rádióban beszédet tartott, hangoztatva, hogy Csehszlovákiát új alapokon kell újjászervezni, kerülve a személyeskedést és mindazt, ami árthatna az ország érdekeinek, biztosítva egyben a szomszédokkal való együttműködést.

(PRÁGA.) (Rador.) A Cesko Slovo szerint remélik, hogy az évvégéig 10 ezer politikai menekültnek tudják biztosítani a Csehszlovákián kívüli befogadást.

A KÜLFÖLDÖN ÉLŐ LENGYEL ÁLLAMPOLGÁROK ÜGYE

(BERLIN.) A lengyel kormány törvényrendelet tett közzé, amely szerint a külföldön tartózkodó alattvalóknak láttamoztatniuk kell utlevelüket, mert másképp nem léphetnek lengyel területre. A rendelkezés Németországban mintegy 150 ezer lengyel alattvalót érint. Kérdés, hogy Németország ezek számára, akiket a német kormány inkább szeretne a maga területéről eltávolítani, engedélyezné ezt a különleges eljárást. Varsói körökben meglepetést keltett az a hír, hogy Németország ezeket a lengyel alattvalókat ki akarja telepíteni. Elsősorban is a zsidó származásúakat. Az ügyben tárgyalások indultak meg, annál is inkább, mert Lengyelországban viszont 50 ezer német alattvaló tartózkodik, akik jelentős vagyonnal rendelkeznek. Újabb jelentések szerint főleg a sziléziai és Ruhr vidéki medencében élő lengyel zsidókról van szó, akiknek érdekében most az ügy rendezésére tárgyalások indultak meg.

ANGOL-JAPÁN TÁRGYALÁSOK KEZDŐDTEK

(TOKIÓ.) (Domei.) Craigie, tokiói brit nagykövet tegnap felkereste Savalda helyettes külügyminisztert és vele hosszabb megbeszélést folytatott. Beavatottak szerint ez a tárgyalás kezdte egy brit-japán megegyezés előkészítésének, miért is külpolitikai szempontból óriási jelentősége van.

NINCSENEK VESZÉLYBEN A HANKAUI IDEGENEK

(HANKAU.) (Exchange Telegraph.) Azokkal a hírekkel ellentétben, melyek szerint a hankau idegen negyedeket veszély fenyegetné, illetékes helyről hivatalosan közlik, hogy az európaiak közül senkinek sem esett bántódása. Ezt a közlést megerősítette a hankau német konzul is.

„CSANG-KAI-SEK CSAK ZEN DÜLŐVEZÉR” — IRJA A JAPÁN SAJTÓ

(TOKIÓ.) (Domei.) Kanton és Hankau elfoglalása felett napirendre térni nem tudó japán sajtó Itagoki hadügyminiszter rádióbeszédével foglalkozva azt írja, hogy szó sem lehet most már arról, hogy Tokió Csang-Kai-Sekkel, akit csak zendülővezérnek tekint, bárminemű diplomáciai tárgyalásokba kezdjen.

A közép kínai kormány — mondják a lapok — teljesen elvesztette azon jó eszt, hogy valaha is a kínai nép nevében beszélhessen, ha tehát a lesovózt Kína azt akarja, hogy béke legyen, teljesen új képviselőről kell gondoskodni.

A MINDEN IDŐK LEGNAGYOBB FÁKLYÁSMENETE

(TOKIÓ.) (Domei.) Tokióban tegnap a minden idők legnagyobb fáklyásmenete zajlott le, amelyen mintegy másfél millió ember vett részt. A menet a császári palota előtt vonult végig és órákon át ünnepelte a mikádót.

Szenzációs elvi jelentőségű döntést hozott a Legfőbb Semmitűszék a kisebbségi köztisztviselők ügyében

A betegség címén történő nyugdíjazást nem lehet helyettesíteni a hivatalos államnyelv kello nem ismerése miatt megindított fegyelmi bizottsági eljárással

(BUCURESTI.) Rendkívül érdekes és nagyon sok kisebbségi köztisztviselőt érintő elvi jelentőségű döntést hozott a bukaresti Legfőbb Semmitűszék. Az 1936. évi június elsején az ugyanazon év május 29-én kelt 30.169. számú miniszteri határozattal Boros Mária postai tisztviselőt elbocsátották a szolgálatból, azzal az indoklással, hogy nem ismeri kellőképpen a hivatalos államnyelvet. Az elbocsátott tisztviselő a miniszteri határozat ellen felebbezést adott be a temesvári királyi ítélőtáblához és a felebbezésben azt kérte, hogy a törvénytelen miniszteri határozat megváltoztatásával az ítélőtábla kötelezze a közmunkaügyi minisztériumot és a román posta vezérigazgatóságát, hogy indítsa meg a nyugdíjazási eljárást Boros Mária érdekében és alkalmazza vele a köztisztviselői szolgálati szabályzat 23. szakaszát, valamint a köztisztviselő nyugdíjtörvényének 16. szakaszát.

A temesvári királyi ítélőtábla teljes egészében helyet is adott az elbocsátott postatisztviselő felebbezésének és megállapította azt, hogy bár a felebbezőt az 1934. évi november 22-én a fegyelmi bíróság elé utalták az államnyelv elégtelen ismerete miatt, még mielőtt a fegyelmi bizottság érdemleges döntését meghozta volna, az 1935. évi február 20-án megindult eljárás a nyugdíjpenztáránál is Boros Mária nyugdíjaztatása érdekében és miután a szakorvosi bizottság az 1936. évi április 16-án meg is állapította, hogy a postatisztviselő betegsége olyan természetű, amely lehet lenné teszi részére a tényleges szolgálat ellátását — megindította a nyugdíjazási eljárást.

A temesvári ítélőtábla a felebbezésnek helyet adó ítélete indoklásában megállapította azt is, hogy a tisztviselő az orvosi szakvélemény alapján köteles volt nyugdíjaztatása érdekében a hivatalos eljárást lefolytatni, a nyugdíjaztatási alakíságokat pedig semmiféle tekintetben nem befolyásolhatja a fegyelmi bizottság eljárása és hozandó határozata.

A posta felebbezése

A posta vezérigazgatósága a temesvári királyi ítélőtábla ítélete ellen felülvizsgálati kérelmet adott be a Legfőbb Semmitűszékhez és felülvizsgálati kérelmét arra alapította, hogy a temesvári ítélőtábla ítélete meghozatalánál túllépte hatáskörét, tévedett a lényegben és tévedett a tényállás megállapításában is. A posta vezérigazgatóságának jogi véleménye és álláspontja szerint, miután Boros Máriát a hivatalos államnyelv kel-

lő nem ismerése miatt utalták a fegyelmi bizottság elé, nyugdíjazását érdemben csak a fegyelmi bizottság döntése után lehet és kell elintézni. A posta vezérigazgatósága felülvizsgálati kérelésében arra is hivatkozott, hogy nyugdíjazni csak a tényleges szolgálatban lévő tisztviselőt lehet már pedig Boros Mária, akkor, amikor a nyugdíjaztatása iránti eljárás megindítását kérte, már nem teljesített tényleges szolgálatot, mert az állam nyelv kello nem tudása miatt eltávolították a szolgálatból. A szolgálatból való eltávolítás korábban történt meg, mintahogy Boros Mária betegsége címén a nyugdíjtörvény 16. szakasza és a köztisztviselői szabályzat 23. szakasza alapján nyugdíjazását kérte. A hatóságoknak kötelességük — fejteti tovább felülvizsgálati kérelésében a posta vezérigazgatósága, a nyugdíjazási eljárást megindítani, de az államnyelv nem ismerése miatt hozandó fegyelmi bizottsági döntés, amely tulajdonképpen nem büntető jellegű, nem helyettesíthető a nyugdíjazási eljárással és nyugdíjazni valakit azon a címen, hogy nem ismeri eléggé a hivatalos államnyelvet, nem lehet. Ha Boros Mária részére a nyugdíjpenztár megállapítja és folyósítja a nyugdíjösszeget, úgy teljesen feleslegessé és illuzóriussá válik a fegyelmi bizottság eljárása és eestleges döntése. Ezeknek az indokoknak az alapján kérte a PTT vezérigazgatósága felülvizsgálati kérelésének elfogadását, a nyugdíjazási eljárás megszüntetését és Boros Mária postatisztviselőnek a fegyelmi bizottság elé való utalását.

A Semmitűszék döntése

A bukaresti Legfőbb Semmitűszék elvi jelentőségű ítéletében, nem fogadta el a postavezérigazgatóságnak jogi érvelését, hanem elutasítva a PPT részéről benyújtott felülvizsgálati kérelést, szabályszerűnek és jogszerűnek mondotta ki Boros Mária nyugdíjaztatási eljárását, megállapítva egyben azt is, hogy a hivatalos államnyelv nem tudása miatt, a fegyelmi bizottság részéről megindított eljárás, semmiféle indoklással nem helyettesítheti a betegség címén kért nyugdíjaztatást és nem birhat felfüggesztő hatállyal a köztisztviselő, adott esetben Boros Mária postatisztviselő jogszerint megillető nyugdíjösszeg folyósításától és élvezetétől.

A Legfőbb Semmitűszék elvi jelentőségű ítélete nagy megnyugvást keltett, nemcsak jogászörökben, hanem az érdeklő kisebbségi köztisztviselők sorában is.

**Két helyen vásárolhat
finom kötöttarut, fe-
hérneműt, divatcikket,
hárászt legolcsóbban**

„**Star**”-nál

Cal. Marechal Foch 1. cs.
Fióközlet
str. Memorandului 8.
volt LIBRO helyiség

Aramvonal...

Mélyen tisztelt Hölgyeim nem akarok összeveszni Önökkel. A nőknek a férfi sohase mondjon kellemetlen dolgokat — ezt tartja az uri gavaléria. Nem a hölgyekre akarok rápíritani. A hölgyek csinosak, kellemesek, szépek és okosak, még akkor is, ha téves utra vezetik őket. Nem a nő a rossz, az izléstelen, a csunya, hanem azok, akik azzá teszik őket.

Tehát a férfiak. Azok a férfiak akik a női ruhák formáit tervezgetik, rajzolják és sütik ki. Azok a csinosági felalálók, akik éjt-napot egybevetve töprengenek egy új formán, egy új kreáción. Azok a művészek, akik jobb sors hiján odadobják tudásukat és műizlésüket valamelyik kreáló üzér kénye-kedvének és csak arra kell törekednie, hogy mást kreáljon, mint ami volt eddig. Mert a női divat már lecsuszott a fejlődés vonaláról. Eddig minden újítást bizonyos izlésváltozás és fejlődés előzött meg és a nagyközönség nem fogadta idegenkedéssel a legmerészebb újítást sem. Az izlés fejlődésének folyamata magába olvasztotta még a legkülönösebb divatot is természetessé, megszokottá tette. Ami azonban ma történik, szántszándékkal rontja az izlést, ellentmond a fejlődésnek és elcsúnyítja a mi kedves és szép nőinket.

Szól ez különösképpen a hajdivatról. Láttunk a színházban egy egészen új kitalálást, egy olyan frizurát, amiről azt mondják, hogy ez a legújabb divat. Pechünkre ezt is úgy nevezték el, mint jelen ujságrovatunkat. Tehát áramvonal. De nem ez az első és még az izlésfejlődés vonalába beillő bubis áramvonal, hanem valami egészen különleges kreáció. Egyszerű szemmel nézve úgy tűnik ez az új hajformálás, mintha a nők egy kis konyhai lapitót tüztek volna a fejük hátsó felére. Ez a lapító, a fej bubjáról egyenes és merev formában hull alá alul befelé, vagy kifelé van bodorítva, felül pedig külön virágokrétá formájú ondolásban végződik. Művész szemmel nézve, a frizura emlékeztet a kairói muzeum barlangfaragásaira, vagy is az ötezer éves egyiptomi hajdivatot mimeli. És ha tényleg ezen a sikon maradna, semmi kivetni való nem lenne benne. Az egyiptomi nők hajviselete különösen elálló formájukkal, szöges bodorításukkal, vagy merev simaságukkal nemcsak beleillett a környezet vonalvezetésébe, de természetes fejlődést is jelentett a vadember bozontos sörényszerű hajzata és a fejlődés bizonyos fokain már átmenő kulturember divatos szükséglete között.

A szfinxhez, piramisokhoz illett ez a divat. Ma is diszt egy olyan hölgyet akinek arcvonásai megfelelőek és akinek a környezete is megkívánja, vagy megengedi ezt a vonalvezetést. De általános divattá tenni egy ilyen szétrebbenő formát, igen nagy merészség. Ismét csak vissza kell térni a klasszikusokra. Ovidius a „De arte amandi III.” nevű munkájában azt tanácsolja a hosszukás arcú asszonyoknak, hogy „hajukat homlokukon mind a két részből simán lefésüljék, ellenben füleik felett vastagabb fűrtökben lebegni engedjék a kerekarcuaknak pedig azt javasolja, hogy homlokuk felett hajukat felhajtsák és füleiket egészen fedezetlenül hagyják.” Ovidius nem volt divatkreátor. De művész volt. Nem a szakértő beszélt belőle, hanem a finom izlés. Azt, hogy a frizura nem lehet sablon, kétezer évvel ezelőtt már megállapította.

Ez azóta is igazság. Ne rohanjanak tehát a hölgyek mereven a divat után. Legyenek önállóak és okosak. Ha saját maguk nem tudnak eldönteni ruhájuk és hajviseletük formáját, forduljanak szakértőkhöz. De ne inaroszhoz. Hanem

Az új szellemnek megfelelően megkezdtek átszervezésüket a szakmai testületek

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az új szakszer vezetői törvény, amely október 12-ével, a hivatalos lapban való megjelenéssel egyidejűleg hatályba is lépett, mint ismeretes, gyökeresen megváltoztatja a szakmai testületek belső életét. Az új törvény kéthónapi határidőt adott a jelenleg működő szakszervezeteknek, hogy az új törvény rendelkezéseinek megfelelően szervezkedjenek át.

Ezen az alapon több szakmai testület között fúziós tárgyalások indultak meg, hogy ily módon biztosítsák fennmaradásukat, mert a törvény világosan előírja, hogy tartományként és szakmánként a munkásoknak legalább 10 százaléka

kell tagja legyen a szakmai testületnek, hogy az az új szellemben tovább folytathassa működését. A napokban a kolozsvári Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak Szindikátusa folytatott fúziós tárgyalásokat a dr. Chirila Victor vezetésével álló megántsztviselői érdekeltséggel, valamint a Dermatagyár tisztviselői körével. A tárgyalások napokon keresztül tartottak, de nem vezettek eredményre és így a fúzió megmaradt. A három szakmai szindikátus most külön-külön fokozza szervezkedési akcióját, hogy az előírt létszámot elérje. Erre nézve mindhárom érdekeltség széleskörű szervezési mozgalmat kezdett.

1939

évre szóló mindenféle

Legolcsóbb beszerzési forrása

REKLÁM

NAPTÁRAK

ORIENT NAPTÁRVÁLLALAT

CLUJ, Str. Iuliu Maniu 8.

Óriási tüzvész pusztított Marseilleben

(MARSEILLE.) (Havas.) A nagy francia kikötőben tegnap kigyulladt egy ötemeletes áruháza és a tűz áterjedt a szomszédos épületekre és egy szemközti szállodára is. Az áruháza melletti házban tartotta kongresszusát ugyanakkor a radikális párt, amelynek tanácskozáseit félbe kellett szakítani és kiűriteni a mellette levő szállodát is, ahol a kongresszusra leutazott Daladier kormányfő és Bonnet külügyminiszter laktak. A tűz közben támadt sűrű fekete füsttől sokan füstmérgezést kaptak. Az oltásban a marseillei touloni, lyoni stb. tűzoltóság működött közre. Számos épület leégett, köztük a szálloda, egy mozi és az egyik nagy részvénytársaság irodája. A forgalom a tűz miatt a szomszédos uccákon hosszú időre meg-

szakadt. Daladier több órát töltött a szerencsétlenség színhelyén. Az áldozatok száma négy, akik között szerepel egy árusítónő is, aki a negyedik emeletről leugrott a tüzvész okozta riadalomban. A sebesültek száma 20. A tűz az épületben végzett bizonyos javító munkálatok közben keletkezett, mert a második emelet egyik műhelyében gondatlanul jártak el. A munkásokat innen csak a tűzoltó lajtorják segítségével sikerült nagynehezen megmenteni. A tűz erősödését a szél is elősegítette. Az oltásban a katonaság mellett összesen hat város tűzoltói vettek részt. Az anyagi kár felbecsülhetetlen, mert közben egy muzeum értékes anyaga is elpusztult.

November elsején kezdik meg Kolozsváron az állatok, hámoz, állati erővel vontatott járművek, szekerek és kerékpárok hatósági felülvizsgálatát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári rendőrkvesztura 195—1938. szám alatt hirdetményt bocsájtott ki, amelynek értelmében november elsején megkezdik a rekvizálás alá eső állatok, felszerelések, állati erővel vontatott járművek, kerékpárok és szállítási eszközök felülvizsgálatát és osztályozását. A felülvizsgálatot a 23. és 24. számú bizottság fogja végezni. November elsején és másodikon az állatvásártéren, az I. kerületi rendőrség november 3. 4., 5. és 7. napjain a II. kerületi rendőrség, november 9., 10., 11., 12., 14. és 15-én pedig a III. kerületi rendőrségen fogja a 23. számú bizottság az élőállatokat, hámozkat, közlekedési eszközöket és kerékpárokat felülvizs-

gálni és osztályozni. A 24. számú bizottság ugyancsak az állatvásártéren november 1—5. napjain a IV. kerületi rendőrség területén lakók, november 7—9. napjain az V. kerületi rendőrség, november 9—12. és november 14., valamint november 15. napjain pedig a VI. kerületi rendőrség területén lakók felsorolt állatait és felszereléseit fogja felülvizsgálni és osztályozni. A két bizottság előtt bemutatandók a lovak, öszvérek, szamarak, szarvasmarhák, hámoz, szekerek, állati erővel vontatott járművek és az összes kerékpárok. A vonatkozó hirdetményt Paunescu csendőralezredes a kolozsvári csendőrkörlet parancsnoka irta alá.

művészhez. Piktorhoz, szobrászhoz, rajzolóhoz, fotografushoz és kellő studium után állapítsák meg a nekik jól álló formát. Ezzel sok bírálatról mentesülnének és sohasem válnának nevetség tárgyává. Ha már valaki a divat után igazodik,

foglalkozzék komolyan vele. A pusztai utáztatás semmit sem ér. Sőt ront. Nem az a szép, ami divatos, hanem — már Ovidius megmondta — ami széppé teszi az embert.

(bj.)

Orvosavatás városunkban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ma délből ünnepléses orvosavatás volt a kolozsvári egyetem aulájában. Most avatták orvosdoktorrá a kitüntetéssel végzett dr. Ardevan Stefan mentőorvost, akinek rendkívül rokonszenves egyéniségével gyakran találkozunk a sajtószolgálat között is. A mentőorvos egyszerre érte el fáradságos és hosszadalmas tanulmányainak végcélját testvérével, dr. Ardevan Ecaterinával. Ma avatták az orvostudomány doktorává Székely Géza is, Bucsa Victor mentőorvossal. Lengyel Pállal és Pop Pavellel együtt.

Hadirepülőgépgyárak egész sorozatát építik fel Angliában

(LONDON.) (Reuter.) A Daily Express értesülése szerint Nagybritániában a hadirepülőgépgyárak egész sorát fogják felépíteni rövid időn belül. Az új telepek az Armstrong Vickers művek központi igazgatása alatt fognak állni és csak egyes alkatrészeket fognak gyártani. Ezeket a gyárunkint meghatározott alkatrészeket egy központi telep fogja összeszerelni. A Daily Express munkatársai előtt Kingsley Wood repülésügyi miniszter kijelentette, hogy ilyen módon a termelés hallatlan iramban fog megindulni és az arra vonatkozó kérdés re, hogy a légügyi minisztérium és a Vickers-művek között létrejött-e az ez irányú szerződés, azt felelte, hogy igen.

Elnapolták a györgyalvi emberölési ügy tárgyalását

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi törvényszék első Huzum—Draganescu tanácsa előtt tegnap került sor a györgyalvi emberölési ügy főtárgyalására. Józsa György és Józsa János györgyalvi legények a korcsmában összeszólalkoztak a korcsmában Albert Jánossal és testvérével Istvánnal. Később az ut mellett meglettek a hazatérő Albert testvéreket és Albert Jánost egy furkós bottal teljes erőből fejbeütötték, aki néhány nap múlva belehalt sérüléseibe. A tegnapi tárgyaláson a beidézt 16 tanu közül csak három jelent meg, mire dr. Breban ügyész és dr. Saragea Zamfir védő kérték a tárgyalás elnapolását, amit a törvényszék el is rendelt.

— A Rapid autóbusz szindikátus közleménye. A m. t. közönség tudomására hozzuk, hogy az 1938. évi október 23-iki „Monitorul Oficial”-ban közzétett törvény rendelkezései alapján minden bérletjegyre 5 (öt) lejtes repülőbélyeget kell alkalmazni, amelyek költségét az érdekelt bérlettulajdonos tartozik viselni. A Rapid autóbusz szindikátus ugyanakkor felhívja az érdekelt társaságokat hogy legkésőbb november 15-éig tegyék meg zárt borítékban ajánlataikat a Szindikátus tagjainak benzinnel és más származékaival való ellátására. Az ajánlatokat az „Argus” című lapban közölt árak alapján az autóbustulajdonosok szindikátusának székhelyén, Cluj-Kolozsvár Calea Regele Carol II. 119. szám alatt (telefon 30-29.), ahol a szükséges tájékoztatásokat megkapják.

— Meghívások a római kiállításra. Rómából jelentik: Ciano gróf tegnap küldötte el hivatalosan a világ összes országainak a meghívást a Rómában 1943-ban rendezendő nagy világkiállításra.

Színház

Szombat d. u. 5: Jézusfaragó ember. (Olcsó helyárakkal.)
este 9: Fűszer és csemege. (Rendes bérlet 4. szám. Irodalmi bérlet 3. sz.)

Vasárnap d. u. 3: Egyetlen éjszakára. (Szilágyi-Losonczy nagysikerű oporettje, olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: Fűszer és csemege. (Harmadszor.)
este 9: Nem leszek hálátlan. (Hatodszor.)

Hétfő fél 9: Fűszer és csemege. (Negyedik fél 9: Prometheus.) (Eftimiu monumentális drámai játéka, Kádár Imre fordításában, Beethoven, Händel és Bach kíséretével, nagyszabású kiállításban. Főszereplők: Fényes Alice, Beness Ilona, Paál Magda, Nagy István, Tóth Elek, Deesy Jenő, Lantos Béla, Mészáros Béla stb. Rendező: Szabados Árpád. Vezényel: Schreiber Alajos. Premierbérlet 5. szám.)

Szerda fél 9: Prometheus. (Rendes bérlet 5. Irodalmi bérlet 4.)

Csütörtökön: Ragaszkodom a szerelemhez előkészületei és zártkörül házfőpróbája miatt nincs előadás.

Péntek fél 9: Ragaszkodom a szerelemhez. (Bókay János óriási sikerű legújabb vígjátéka, a szerző jelenlétében. Rendező: Kádár Imre. Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Krémer Mancsi, Gróf László, Lantos Béla, Mészáros Béla, Nagy István. Premier bérlet 6. szám.)

Szombat este 9: Ragaszkodom a szerelemhez. (Rendes bérlet 6. Irodalmi bérlet 5.)

Vasárnap d. u. 3: Julia. (Olcsó helyárakkal először.)

Vasárnap d. u. 6: Nem leszek hálátlan. (A nagysikerű oporett hetedszer.)

Vasárnap este 9: Ragaszkodom a szerelemhez. (Harmadszor.)

Hétfő fél 9: Ragaszkodom a szerelemhez. (Negyedszer.)

Kedd fél 9: Légy enyém, mint régen. (Erdélyi Mihály óriási sikerű, legújabb oporettje. Eddig 200 előadással. Ragyogó, új kiállításban. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Rajnai Elli, Beness Ilona, Czopán Flóri, Miklóssy Margit, Faludi Márta, Radó Éva, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, Csengeri Aladár, stb. stb. Vezényel: Stefanidesz József. Premier bérlet 7. szám.)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premier. Lady X. válópera. Rendezte: Korda Sándor. Főszereplők: Berle Oberon és Lawrence Olivier.

EDISON MOZGÓ: I. India lángokban. Shirley Temple legújabb filmreke. — II. Tarzan legújabb kalandja. Jonny Weissmüller és Maureen O'Sullivan. — Jön: Greta Garbo, Jeanette MacDonald Charles Boyer és Maurice Chevalier.

MUNKÁS MOZGÓ: I. Shanghai réme. (A kínai banditák.) Izgalmas film. Fősz.: Boris Karloff, Richardo Cortez. — II. Ifjúság bolondság. Dick Powel és Fred Waring. — III. Híradó.

ROYAL MOZGÓ: Rosalie. Főszereplők: Hajmássy Ilona, Nelson Eddy és Eleanor Powell. Némethi beszélő film. Számított helyen. Telefon: 37-05.

SELECT MOZGÓ: Revők revüje. (Goldwyn Follies.) Főszerepekben a három Ritz fivér, Amerika közismert komikusai: Vera Zorina orosz énekes és táncosnő, Edgar Bergen és a Goldwyn Girls.

URANIA MOZGÓ: Hajsza az arany után. Színes film. Fősz.: Olivia de Havilland és Georg Brent.

OLCSÓN

vásárolhat: nippet, porcellánt, kristályt, szőnyeget, képet és képkeretet. Még pár napig tartó olcsó vásárlunkon.

PAX

Cluj. Cal. Marechal Foch 3

— Bay Girolamo ismert vívótanár megkezdte vívó és svéd torna-oktatását úgy gyermekek, mint felnőttek és hölgyek részére is. Órák: kedd csütörtök és szombati napokon délután fél 5 órától este 9 óráig. Külön gyermekcsoport. Str. Nic. Iorga 3.

TESTEDZÉS

Elkeseredett küzdelmet ígér a Victoria-Ripensia NB-mérkőzés

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A vasárnapi bajnoki fordulónak valóban egyik legizgalmasabb mérkőzése a Victoria-Ripensia találkozó lesz, amelynek eldöntésére délután pontban 3 órakor kerül sor. Mindkét csapat nagyon felkészült az összecsapásra. A Victoria eddigi találkozásai során egyszer sem tudott győzni az országos bajnok ellen s ezen a mérkőzésen akar megfizetni a sorozatos kudarcokért. Am a Ripensia is győzelmi reményekkel jött Kolozsvárra. Az országos bajnoknak szüksége van a bajnoki pontokra s mindent elkövet, hogy győzzön. Ilyenformán elkeseredett, izgalmas küzdelemre van kilátás a két csapat között.

A Ripensia a következő játékosokból

állítja össze csapatát: Schütz, Bürger, Chirotu, Gáll, Nagy, Kotormány, Dehelean, Bindea, Oprea, Marcu, Schwartz, Lázár, Dobay.

A Victoria a következő csapattal veszi fel a küzdelmet: Bosneac — Cociuban I. Felcan I. — Páll, Pop III, Nistor — Tăranu, Pop IV, Szántay, Cociuban II., Capusan.

Kolozsvár másik kiemelkedő futballeseménye az Universitatea-Olimpia CFR Román Kupa meccs lesz, amely délelőtt fél 11-kor kezdődik s amelyre az egyetemi csapat így áll fel Oltean bíró vezetésével.

Universitatea: Moldoveanu — Adoc, Jan covici — Putnic, David, Golub — Benkő, Joanovici, Paunescu, Tăranu, Draga.

—O—

Van-e reumája

Van-e szívgyengesége

Van-e gyomor bántalma?

Lerakat: SICULIA kereskedelmi R. T. Cluj, Marechal Foch 43.

Használja az orvosok által javalt és borviznek is elsőrangú

"SALUTARIS" ÁSVÁNYVIZET

Bucurestiben játszik az angol ligabajnokok. A párisi „L'Auto” című lap értesülése szerint az angol ligabajnokság győztese, az Arsenal a labdarugóidény befejeztével közép-európai portyát bonyolít le, amelynek során Budapestet, Prágát és Bucurestiben játszik egy-egy mérkőzést.

Páris—Belgrád városközi labdarugómérkőzés lesz hétfőn a francia fővárosban. Páris csapatában a magyar Simonyi a jobbösszekötő.

Futóverseny huszezer résztvevővel. Moszkvából jelentik: A szovjet fővárosban rendezett mezei futóversenyen 19.190 atléta indult. Ez a szám rekordot jelent a sport történetében, mert egyetlen versenyszámban még megközelítőleg sem indult ennyi atléta, mint ezuttal. A versenyt egyébként Ivanovici nevű atléta nyerte, aki a 10 kilométeres távot 33 perc 21 mp. alatt futotta meg. A moszkvai versennyel egyidőben Leningrádban és Kijevben is rendeztek mezei versenyt 9000, illetőleg 12 ezer résztvevővel.

TILEA BUDAPESTI TÁRGYALÁSAI. Bucurestiből jelentik: Dr. Tilea Viorel, a labdarugó szövetség elnöke most tért vissza Budapestre, ahol fontos tárgyalásokat folytatott a magyar sport vezetőivel. Tilea elnök tárgyalásai során megegyezett abban, hogy az október 15-éről elmaradt román-magyar válogatott mérkőzést tavasz szal játsszák le Bucurestiben.

Knock-aut egy filmesillag miatt. New-yorkból jelentik: A hollywoodi körökben élénken tárgyalják azt a „boxmeccset”, amelyet Tony Galento, az ismert amerikai ökölvívó vívott meg az egyik előkelő lakásban. Ellenfele nem kisebb személyiség mint Clark Gable, a világhírű filmsztár volt. Galento, Mirna Loy filmszínésznővel kapcsolatban, akihez gyöngéd szálak fűzik, mérkőzött meg a csinos filmszínésszel. A „mérkőzés” nagyon egyoldalú volt. Clark Gable olyan horogütést fogott ki Galentótól, hogy nyomban elterült a földön. Galentót nyilvános botrányokozásért és súlyos testisértésért rendőrbíróság elé állítják.

ÚJABB VILÁGREKORDOT JAVÍTOTT HWEGER KISSASSZONYT. Düsseldorfból jelentik: A nemzetközi uszóversenyen a dán Hweger kisasszony 2 perc 25.9 mp-re javította a 220 yardos gyorsúszás világrekordját. A régi rekordot a holland Den Ouden tartotta 2 perc 27.6 mp-es idővel.

Rapid—Sportul Sudentesc nemzeti bajnoki mérkőzést ma, szombaton játszik le Bucurestiben.

Iedrzejowska — örökös bajnok. Varsóból jelentik: A lengyel teniszszövetség legutóbbi ülésén örökös bajnoknak nyilvánította Iedrzejowska kisasszonyt, aki nemzetközi versenyeken oly sok babért szerzett hazájának.

Battlay Imre, Budapest székesfővárosi tanácsnokot választották meg a Ferencváros elnökének a nemrégiben elhunyt Spinger Ferenc örökébe.

Elégedetlen az angol sajtó a londoni mérkőzéssel. Londonból jelentik: A sajtó bő megjegyzésekkel kíséri az Anglia—Kontinens mérkőzést és elégedetlen az angol csapat játékaival, amelynek legalább hat góllal kellett volna győznie a kontinens ellen. Ime néhány megjegyzés az angol lapokból: Daily Express: „Sétálgat volt a mérkőzés. Az angol csapat sokkal nagyobb arányú győzelmet arathatott volna, ha a csatárok többet lőnek. A háromgólos vereség igen hízogó a kontinensre.” News Chronicle: „Anglia ismét bebizonyította mindent elsőpró felsőbbbségét. Európa csatlódást keltett, klasszisokkal volt gyengébb. Néha úgy tűnt, mintha halvány fogalmuk sem lenne a játékról.”

Kitűnő eredmények a középiskolák atlétikai versenyen. A KAC rendezésében pénteken délután kezdődött meg a középiskolások atlétikai versenye, amely néhány számban kitűnő eredményeket hozott. 100 m: 1. Kriza Unitárius Kolégium és Moll kath. gimn. 11.7 mp, 3. Pap Unit. Koll. 300 m: 1. Kriza Unit. Koll. 39.8 mp, 2. Moll kath. gimn., 3. Antal kath. gimn. 1000 m: 1. Fugulyán kath. gimn. 2 p 54.1 mp, 2. Veress Unit. Koll. 3. Simon Unit. Koll. Sulydóbas: 1. Kriza Unit. Koll. 13.60 m, 2. Szabó kath. gimn. 3. Simon Unit. Koll. távolugrás: 1. Kovács Unit. Koll. 569 cm, 2. Papp Unit. Koll., 3. Simon Unit. Koll. A versenyeket hétfőn folytatják.

Seke - sport

(PETROSANI-PETROZSÉNY.) Az országos egyéni tekézbajnokság középdöntőjébe a petrosényi kerületből a következők kerültek be: Plosceanu Gh. 109 ponttal, Cioflica Gh., Müller József, Kalath Béla 109—109 ponttal, Kozok Károly 108, Stocsek János 106, Tölcsér Péter 106, Sprón Ilie 105, Kragel József 105, Gájer János 104, Deák Lajos 104, Kapellaro Károly 104, Meizenbach Mihály 104, Doda Iacob 104, Dorobos Sándor 103, Boteanu Teodor 103, Vesa Ioan 102, Popescu V. 102, Orbán András 102, Gergely Ignác 101, Csiky Sámuel 101, Jonescu P. Tane 100, Mille F. 100 ponttal.

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A Royal felkéri összes leigazolt tagjait, hogy folyó hó 31-én a Kovács-pályán ökvetlenül jelenjenek meg. Akik távollétüket nem tudják kellőképpen igazolni, azokat törölni fogják a tagok közül. — A Royal legközelebbi versenyisműsora a Kovács-pályán a következő: Október 31-én Royal—FTC, november hó 7-én Royal—Juventus, november 14-én Royal—Székelység.

Jársaság

() A ruházati, textil és bőripari munkások szakszervezete október 30-án, vasárnap délután 6 órai kezdettel teasteást rendez a Miron Costin 7. sz. alatti otthonának disztermében, amelyre vendégeket szívesen lát a rendezőség.

() Teadélután a kolozsvári Magánalkalmazottaknál. A „Cristal Palace” igazgatósága a kolozsvári Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak részére vasárnap, október 30-án délután fél 6 órai kezdettel teadélután rendez Str. Iuliu Maniu 4. szám alatti helyiségében. Kiváló jazz-zenekar szolgáltatja a zenét és nagyszertű műsor fogja szórakoztatni a közönséget.

() A Reformáció emléknappja a református Teológián. Október 31-én, hétfőn délelőtt kezdődik meg a református Teológia akadémiai istentiszteleteinek a sorozata. Az első istentiszteleten Igét hirdet dr. Imre Lajos teológiai professzor. Az istentisztelet kezdete délelőtt 11 óra. Október 31-én fél 9 órai kezdettel istentisztelet keretében tartott reformációi emléknappály lesz a Teológia disztermében. Bibliát olvas és imádkozik Maksay Albert teológiai professzor. „A két igazság közt” reformációi emlékbeszédet tartja dr. Tavaszy Sándor teológiai professzor, püspökhelyettes. Kecskeméti Végh Mihály reformációi korabeli magyar zsolttárát szavalja Sarkady Pál teológiai hallgató. Schwabel: „Dicső az Úr” éneklő a Fakultás ifjúságának énekkara Benedek Kálmán énektanár vezetésével. Az estély perselyes jövedelme a szegénysorsú teológiai hallgatók segélyezésére szolgál.

() Vasas teasteást. A kolozsvári vas- és fémmunkások folyó hó 30-án, vasárnap este fél 9 órai kezdettel teasteást rendeznek a saját otthonuk disztermében. Elsőrangú zene. Vendégeket szívesen lát a rendezőbizottság.

() Krisztus-király napján, vasárnap este 7 órakor a kat. Legényegylet helyiségeiben (Baron L. Pop ucca 3.) vallásos ünnepély. Az ünnepély sorrendje: Kolping zenekar, nyitány. Gergely István verseket szaval. Énekel a Legényegylet énekkara. Dr. Bartha Ignác ünnepi beszéde. A Kolping fúvószenekar játéka. Márton Áron apostoli kormányzó zárószava. Győzelemről énekeljen, előadja az énekkar, zenekari kísérettel.

Rádió

1938. Október 30. VASÁRNAP.

BUCURESTI. 8.30: Ritmikus torna, háztartási és orvosi előadás, reggeli hangverseny, rádió híradó, hanglemek, hírek. 9.55: Istentisztelet és prédikáció. 12.10: Déli harang közvetítés, hírek 13.15: Hírek 13.25: Déli zene. Sibiceanu zenekar. 14.10: Hírek 15.10: Vidám műsor. 19: Időszaki anyag. 19.17: Katonazene. 19.58 Sport hírek. Felolvasás. 20.15: Táncclemek. 21: Hírek. 21.15: Zenekari hangverseny Stroescu tenor és Metzner hegedű művésszel. 22: Hírek. 22.40: Lemezek. 23: Sport. 23.15: Lemezek.

BUDAPEST. 10.30: Hírek. 11: Ref. istentisztelet. 12: Egyházi ének, szentbeszéd. 13.30: Zenekar. 14: Hírek. 15: Előadás. 15.15: Hanglemek. 16: Előadás. 18: Nép-dalok. 18.40: Katonazene. 19.10: Cigányzene. 20: Hírek. 20.25: Ének, zongorakísérettel. 21: Sporteredmények. 21.10: Előadás. 22: Hírek. 22.20: Zenekar. 23.40: Operatárszletek. 24.15: Cigányzene. 1.05: Hírek.

— Repülőszerecsétlenség Otopeni mellett. Bukarestből jelenti a Rador: Tegnap három katonai repülőgép Otopeni felett repült. Közülük eközben az egyik gép lezuhant és a benneülő utas, kinek nevét még nem tudják, életét vesztette.

— Zavargások Bagdadban. Bagdadból jelenti a Reuter: A városban a zsidó-ellenes tüntetések még mindig tartanak. Tegnap felgyújtották tíz tekintélyes zsidó kereskedő üzletét. A tetteseket nem sikerült elfogni. A rend fenntartására katonaságot vezényeltek ki.

— Tovább folyik a vizsgálat a kiskorúak elrablása ügyében. A bucurestii rendőrprefektúrán tegnap folytatták a kihallgatásokat a legutóbb kipattant kiskorú lányok elrablása ügyében. Tegnap a Galati Melody-bár tulajdonosait hallgatták ki, akiknél megtalálták két a fővárosból eltűnt kiskorú leányt, Iolanda Stoltzot és Piri Poppot.

Munkás mozgóban

ma 3, 6 és 9. A szezon legnagyobb filmjei:

Sanghai réme

(A kínai banditák)

Az izgalom és rémület háborus filmje Fősz.: Boris Karloff, Richardo Cortez. Minden filmhez román, magyar nyelvű leírás a kasszáján ingyen áll rendelkezésére a n. é. közönségnek.

Ifjúság, bolondság

Az évad legnagyobb sikert elért film-száma. Fősz.: Dick Powel, Fred Waring.

Dr. Bornemisa polgármester elé terjesztik a kéménysepréssel kapcsolatos sérelmeiket a háztulajdonosok

Rendőrbírói intézmény felállítását javasolták a háztulajdonosok Szövetségének választmányi ülésén

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Háztulajdonosok Szövetségének választmánya pénteken este dr. Cosma Ioan közjegyző elnökletével ülést tartott, amelyen behatóan foglalkozott a kéményseprés felszínén levő kérdésével. Botos János főtitkár volt az ügy előadója, aki részletes jelentést tett a központi közigazgatási bíróságnak a kéményseprés kérdésében hozott rendkívül nagyjelentőségű döntéséről. A felsőbíróság ítélete új helyzetet teremtett a kéményseprés terén.

Visszaadta a kéményseprők jogait és egyben leszögezte, hogy a város nem gyakorolhat monopol-jogot a kéményseprő-ipar felett.

Ez a helyzet arra készítette a polgármestert, hogy elrendelje a jelenleg érvényben lévő kéményseprőszabályzat gyökeres módosítását a közigazgatási bíróság döntésének szellemében. Ebben a kérdésben a polgármester már leszögezte: olyanformán akarja rendezni a kéményseprés ügyét, hogy

az ipart továbbra is háziközelben tartja a közbeszállítás előtt érvényben volt díjakkal s a tűzhelyek és kemencék kötelező takarításáról azonban lemond.

A jogelv tisztelete, valamint a központi bíróság döntése alapján a helyes az lenne, hogy

a város megszüntetné a községi üzemet és a kéményseprőmesterekre bízna a szolgálat ellátását.

A titkári előterjesztéshez dr. Barthá

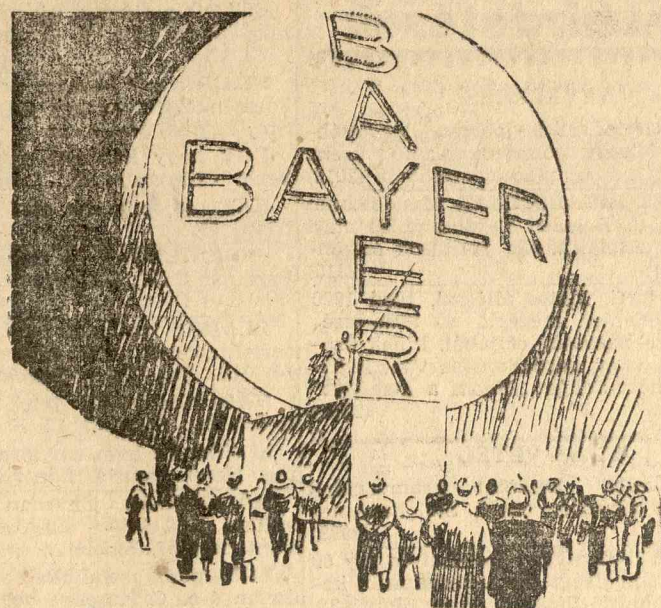
Ignác ügyvéd, szövetségi alelnök szövege és jogi érvekkel alátámasztott beszédében mutatott rá a jelenlegi kéményseprési rendszer tarthatatlanságára. Bagaméry Zsombor, Hadházy Sándor, Gal Ioan, Zágoni Szabó Mihály és Salgó főmérnök megjegyzései után a választmány egyhanguan kimondotta, hogy a sérelem orvoslása érdekében küldöttségben keresi fel dr. Bornemisa polgármestert és kéri a községi kéményseprőüzem megszüntetését és a régi rendszer visszaállítását.

Foglalkozott a választmány a villanydíjak kérdésével is. Botos főtitkár konkrét adatokat terjesztett a választmány elé, amelyben bebizonyította, hogy a villany díja Kolozsváron 33.4 százalékkal magasabb, mint Bucurestiben.

A meggyőző érvek és adatok alapján a választmány kimondotta, hogy a polgármesternél lépéseket tesz az indokolatlanul magas villanydíjak leszállítása érdekében.

Stefanovici-Svensk akadémiai tanár csendrendelej életbeléptetése, valamint rendőrbírói intézmény felállítására tett javaslatot. Hangoztatta, hogy nyugati mintára haladéktalanul meg kell valósítani a rendőrbíróságot, amely alkalmazkodik az élet gyors üteméhez és sok gyakorlati eredményt ígér.

Több hozzászólás után dr. Cosma elnök zárószavaival a késő estéli órákban fejeződött be az ülés.

Nem ilyen nagy — de ilyen tisztán mutatja minden tableta a Bayer-keresztet, a valódi Aspirin családhatatlan ismertetőjelét.

ASPIRIN

VALÓDI CSAK A Bayer KERESZTTTEL.

Álhírek terjedtek el a hóstáti gyilkos kézrekerítéséről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az özvegy Kilin Mihályné gyilkosság ügyében, mint a napokban megírtuk, a rendőrség bünyügyi osztálya nagy erővel folytatja a nyomozást. A rendőrség a gyilkosság felfedezése után azonnal őrizetbe vette Balog Istvánt, a milliomos hóstáti aszszony szolgáját, továbbá két napszám, akik közül az egyik Balog szolgálval együtt a házban töltötte az éjszakát, a másik pedig szintén Kilinné kertjében dolgozott, de nem lakott Kilinnéék-nél. A rendőrség abból a feltevésből indult ki, hogy a gyilkosság elkövetésére

a három gyanúsítottak volt a legtöbb alkalmuk. Balogot és társait a bünyügyi osztály át is adta az ügyészségnek, de Trifu vizsgálóbíró Balogot és társait azonnal szabadlábra is helyezte. Ez a nyom tehát valószínűleg csődöt mondott. A rendőrség most más irányban remél eredményeket elérni. Mindenesetre az a keringő hír, amely helyi lapokban is megjelent, amelyek szerint özvegy Kilin Mihályné gyilkosát a rendőrség elfogta volna, nem felel meg a valóságnak.

Negyedszázados fennállását ünnepli a szamosfalvi református templom

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vasárnap délies és áhitatos ünnepség között ünneplik meg a szamosfalvi reformátusok templomuk negyedszázados fennállásának ünnepét. Ez alkalommal a jubiláns templomban ünnepi istentisztelet lesz, amelyen dr. Gönczy Lajos kolozsvári teológiai tanár hirdeti az ígét, az őrvaszcsorai ágendát pedig Szilágyi László, a szamosfalviak közkedvelt lelképásztora mondja. Délután vallásos ünnepség

lesz, amelyen szavatelok, előadások és énekszámok szerepelnek műsoron. A község reformátusainak díszes ünnepi eseménye lesz a jubileumi ünnepség, amelynek előkészítésén Szilágyi László lelkész fáradhatatlan munkával buzgokodik, aki kinevezése óta sokat tevékenykedett a hívek lelki életének kiépítésén és a falu reformátusainak összefogásán.

Súlyos ítéletet hozott a katonai törvényszék a volt legionisták bűnperében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap délután hirdetett ítéletet a katonai törvényszék a tiltott politikai propagandával vádolt 20 legionista bűnperében. A folytatólagos tárgyalás a kora reggeli órákban kezdődött meg, amikor is dr. Odesteanu Alexa, dr. Bratu Dumitru, dr. Zelnobie Pavelescu, dr. Rebreanu Traian, dr. Moldovan Valer, dr. Giurgiu Ioan és Ilarie Popescu ügyvéd-kapitány tartották meg védőbeszédeiket, amelyek csak a késő déli órákban fejeződtek be. A törvényszék ezután ítélethozatalra vonult vissza, majd később kihirdette az ítéletet, amely amint az előrelátható volt, súlyos büntetéseket szabott ki. A bíróság Opris, Paul, Acriu Gheorghe, Ciocan Haralambie, Popa Emil, Fagada

ru Nicolae, Trifu Viorel, Clement Gheorghe és Petruscu Nicolae vádlottakat egyenként háromévi elzárásra, politikai jogaik háromévi felfüggesztésére és 20 ezer lej pénzbüntetésre ítélte. Trifu Titus, Mihai Kálmán és Tompos Ferenc fejenként kétévi elzárást, háromévi jogfelfüggesztést és 10 ezer lej pénzbüntetést kapott. Fantana Gheorghe, Harlea Ioan, Deák Ioan, Popovici Ioan, Bacriu Constantin, Barbu Gheorghe büntetése egyenként hathónapi elzárás, jogaiknak háromévi felfüggesztése és ezer lej, míg Morar Alexandru ügyvéd háromhavi elzárást és szintén ezer lej pénzbüntetést kapott. A bíróság ugyanakkor elrendelte a rőpiratok elkobzását.

— Ujabb repülési világrekord. Bécsből jelentik: A nemzetközi légi sport hivatalos szerve elismerte Fühlinger és Kalberger osztrák pilóták 40 óra 38 perces időtartamu vitorlázó repülési világrekordját. Ezzel a német aeroneutika a 7-ik világrekord birtokosa lett.

— Franasovici kitüntetés. Varsóból jelentik: Richard Franasovici varsói román nagykövetet egyhangulag a legnagyobb lelkesedéssel a román-lengyel kereskedelmi kamara disztagjává választották és ugyanakkor nagy ünneplésben részesítették.

Igy irtok én poloskát

Deák mérnök, P. Unirii 7.

TELEFON 17-17

A legolcsóbb áron
a legjobb minőségű
NŐI TÉLIKABÁTOT KÉK ISKOLÁS-
LEÁNYKABÁTOT KAPHATJA A

„Femina”
női konfekciós áruházban
CLUJ,
Strada Memorandului 1. sz.

Reuter jelenti:

(RÓMA.) Az olasz fővárosban időző japán újságírók tiszteletére Alfieri propagandaügyi és sajtóminiszter nagy díszebédet adott, amelyen pohárköszöntők hangzottak el Róma és Tokió barátságára.

(LONDON.) Sir Vansittart, aki orvosai tanácsára néhány napos pihenő szabadságon volt, tegnap vizitát a brit fővárosba.

(POZSONY.) A Hlinka-gárda átvette a polgári és a vitorlarepülés irányítását.

(BUDAPEST.) A tőzsde, miután a külpolitikai helyzetet bizakodással ítéli meg, jól tartott volt.

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök a hétvéget ismét skóciai birtokán fogja töltöni.

(PÁRIS.) A francia kormány elhatározta, hogy a német „Winterhilfswerk” mintájára téli segély-akcióba kezd.

(BERLIN.) Alfred Rosenberg, Hitler kancellár külügyi tanácsadója nagy előadást tartott a fajkeresztettségéről, amelynek megakadályozása, szerinte, elsőrendű kötelessége volna minden felelős államférfinek.

(VARSÓ.) A lengyel sajtó értesülése szerint a moszkvai kormányzat még ez év vége előtt keresztül viszi a diplomáciai kar teljes átcsereését.

(PORT-SAID.) A város díszében látta vendégül a német „Emden” cirkáló legénységét és tisztikarát.

(BELGRÁD.) Sztojadinovic miniszter-ausztriai és a szudéta-német írók is.

elnök választási propaganda körútja során ma nagy beszédet fog tartani.

(KOVNO.) A hatóságok nagyobb kommunista összeesküvésnek jöttek nyomára. A letartóztatottak száma 23, ezek közül két személyről kiderült, hogy komintern ügynökök.

(MARSEILLE.) Az „alvilággal való szövetkezés” gyanúja miatt letartóztatott 155 rendőrtisztviselő monstreperre november 15-én kezdődik.

(KÖPPENHÁGA.) Aláírták a lengyel-dán kereskedelmi szerződést.

(RÓMA.) Viktor Emanuel uralkodó a Marcu su Roma (Bevonulás Rómába) évfordulója alkalmából táviratilag üdvözölte a Ducet.

(BERLIN.) Göbbels propagandaügyi miniszter tegnap az A. E. G. (Németország legnagyobb villamosági vállalata) munkásai és tisztviselő előtt nagy beszédet tartott, amelyben méltatta a Führer eddigi eredményeit.

(BERLIN.) Göbbels propagandaügyi miniszter ma ünnepli 41-ik születése napját.

(SANTIAGO DU CHILL.) Az elnökválasztás eredményét több helyen megpeticionálták azzal az indokkal, hogy szabálytalanság történt. A kormány ma dönt a petíciók sorsa felett.

(WEIMAR.) Ma vette kezdetét a nagy német birodalom íróinak országos kongresszusa. Megjelentek ezuttal először az írók is.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

HÓ és sárcipőket legjobban, legolcsóbban javít Massiv gumivulkanizáló üzem. Str. Masaryk 1, új piaccal szemben. (2018)

SZÖRMEZ BIZALOMMAL Mandelbaum szűcsnél. Cal. Regele Ferdinand 20 alatt vásároljon. Átalakítások, javítások szezonelőtti árban. (2315)

36 éves férfi, biztos állással, havi 1000 lej jövedelemmel, megértő nő ismeretséget keresem házasság céljából, kinek üzeme, üzlete, vagy gazdálkodása van, segítségére lennék. Jelige: „Unom a magányt” c. Novában. (2348)

ADÁS-VÉTEL

EGY keveset használt áramvonalas gyerekkocsi sürgősen eladó. Str. Fantanelei 50. (2083)

VILLANYMOTORT, 1 lóerőset és egy 60 cm. csucstávolságú vasesztergapatot keresek megvételre. Strauch, Piata Unirii 22. (2111)

FÉRFI télikabátok erős termetre, ruhák fehérneműk, cipők, jó állapotban levők, erős lencsés szemüvegek, antik polifon képek, fotel és teljesen új 6 négyzetméteres perzsaszőnyeg, eredeti mintával eladók. Str. Bucuresti 25. (2043)

CUR-SALOM parcellák olcsón eladók: Vas, Str. Stroescu 10. (2259)

ERNYŐK gyári árban, áthuzások, javítások olcsón. Ernyőüzemben, Cal. Regele Ferdinand 3., udvarban. (2260)

EGY bekerített sarok parcella eladó. Ára 60.000 lej, vagy felére társ keresetk. Ertekezni: Str. Iuliu Cesar 1. (2261)

NAGY kályha, téglával bélelt, eladó. Textil Comision, Str. O. Iosif 4. (2263)

ELADÓ az állomás környékén két szoba, konyha, kertés ház. Cim a kiadóban. (2272)

ELADÓ egy fekete uj női télikabát. Megtekinthető: Dáskál szűcs, Cal. Regele Ferdinand 97—99. (2273)

ELADÓ bérház a központban, netto 9 százalékos jövedelemmel, 2x2 szoba, konyha és 4x1 szoba, konyha 850 ezerért, 3 szoba, konyha, 2 szoba, konyha és 1 szoba, konyha és új ház, 750 ezerért, 3 szobás villa 500 ezerért, 3 szobás villa 475 ezerért, 3 szobás villa külön 1 szoba, konyhával 800 ezerért. Több bérház, családi ház és telkek minden igénynek megfelelően. Veres Lajosnál, Str. Neculcea 2. szám. Telefon 17-96. (2276)

EGY önműködő víz-szivattyú motor házi vízvezeték, jutányosan eladó. Str. Fântânelei 69. (2283)

FORD teherautó 4 hengeres generaljavított, vadonatúj gumikkal eladó, esetleg csukott karosszériával. Telefon: 37-04. (2289)

HÁZ eladó 34 ezer lejért. Str. Plugariilor 65. (2296)

SÜRGŐSEN eladó ház vagy kiadó két szoba konyha, üzlethelyiség, pince és istálló. Str. Baltiu 16. (2297)

ELADÓ egy 3-as szívó-nyomó szivattyú, 20 m. horganyzott vascsővel. Str. Garibaldi 14. (2298)

ELADÓ kanapé, antik asztal, cinbádógád, dobkemence, gyaluforgács. Eminescu 11. (2300)

1.5 HP motor eladó. Stránszky esztergályos. P. Unirii 22. (2301)

FÜTŐN jól bevezetett tejcsarnok és élelmiszerüzlet más elfoglaltság miatt eladó. Cim a kiadóban. (2367)

EGY kisebb Meidinger és egy középnagy ságu Dániel öntött vaskályha és egy Schöberl ágy-fotel eladó. Calea Regele Ferdinand 46-emelet. (2302)

EGY káposztáshordó eladó. Cal. Reg. Ferdinand 93, hátul az udvarban, Richter-nél. (2303)

ELADÓ 1 új nagy erős főzőkemence, agyantott kiadó 1 kis butorozott szoba egy-két fiatalembernek. Str. Atelierului 18. a Fűtőház megett. (2306)

EGY női sziliskin bunda eladó. C. Decabal 73. 3-ik ajtó balra. (2307)

ELADÓ transzmisszió, 380 cm. hosszú, 50 mm. vastag, 3 konzoll hozzá és csapágy. Str. Horea 38. (2308)

ELADÓ 1 gömbölyű szobakályha, Maidinger márká. Megtekinthető déli órákban Str. Romulus 57. (2309)

STR. Donat környékén kisebb családi ház eladó. Str. Vasile Turcu 4-a. (2310)

TÉPETT libatoll kapható. Calea Traian 38. (2312)

NOVEMBER 1-től naponta friss tengeri moslék kapható a régi áron a Wertheimer szeszgyárban. Calea Traian 38. (2311)

FÉRFI székelyruha eladó. Str. Secuias 10. Moldovai. (2321)

ELADÓ majdnem új, meleg felöltő és zakó-öltöny. Str. I. G. Duca 7, földszint. (2360)

ELADÓ: egy vaságy, drótmatráccal, egy kőszénkályha és egy szélfogó ajtó. Cim: Str. Regina Maria 29. (2105)

EGY nagy káposzta gyalu eladó. Ertekezni Chintaului 62. (T1505)

KÉT oszlopkályha eladó. Str. Take Ionescu 65. (2313)

FÉRFIÖLTÖNY és kabát eladó. Cal. R. Ferdinand 131. Udvarban balra 1 ajtó. (2319)

ELADÓ: szallagfűrés, gyalugép, faesztergapatok, villanymotorok 4 HP, 2 és fél HP. Str. Petru Rares 45. (2322)

HÁROMSZOBÁS telek eltdő. 45 ezer lejért. Str. Stramba 13, Kétvíz közt. (2323)

ELADÓ új hám két lóra és egy új nyereg. Hotel Astoria. Főportás. (2357)

HÁLÓSZOBA jókarban levő, modern stílusú 4500 lejért sürgősen eladó. Str. Fantanelei 57, emelet. (2325)

PING-pong asztal olcsón eladó. Str. Moldovan 4-a. Grigorescu negyed. (2326)

MODERN mély gyerekkocsi olcsón eladó. Piata Sion 4, földszint. (2329)

CHROMOZOTT elegáns fali vitrin fogorvosoknak vagy más célokra olcsón eladó. Farkas cipőüzlet. (2330)

VESEK römikövet. Cim a kiadóban. (2332)

HASZNÁLT káposztának való hordó Piata Mihai Viteazul 15 kapható. (2333)

KEVESET használt női varrógép olcsón eladó. Calea Traian 51. (2334)

KÖLTÖZKÖDŐK figyelmébe. Modern villanycsillárok már 200 lejűl kaphatók Maksaynál. C. Reg. Ferdinand 63. (2335)

HATHÁNAPOS fekete vizsgla sürgősen eladó. Str. Scarilor 21. (2336)

MINDENFÉLE pince, padlásomok, u. m. vasat, papírt, könyvet, butort, ruhát, rongyot, varrógépet veszek. Hencserek olcsó árban eladók. Lev. lap. hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (2337)

VILÁGOS topolya butor eladó. Használt butort és varrógépet veszek. Str. Dogarilor 3. Szabó. (2338)

DINAMÓ világításra és nikkelezésre olcsón eladó. Cal. Traian 16. (2339)

SZOBA konyha speiz 60 ezer lejért sürgősen eladó. Str. Horea 134-a, Javitónál. (2340)

MODERN új dió és francia háló olcsón eladó. Str. Preotul Opris 9. Dermatán innén. (2342)

OLCSÓN eladó két ablak egy ajtó. C. Victoriei 118. (2347)

ELADÓ hálóberendezés, keményfa barna politurok. Cicio Pop 102. Fogarasi. (N515)

ELADÓK: hálózati rádió 1600, háromgyedves férfikabát báránnyel 800, 17 darabból álló búfés tálak 1300, egy szép inga falióra 800, vendéglői abroszok. Str. Uzine Electrice 13. (N519)

SZÜCSÖK figyelmébe. Eladó 500 drb. báránnyör, félig kikészítve, darabonként is. Ertekezni Str. Pietroasa 15 alatt a háztulajdonosnál. (N522)

MODERN diófaháló és festetlen hármas szekrények sürgősen olcsón eladók. Regele Carol II. 36, asztalos. (N524)

FODRÁSZMOSDÓ. velencei tükörrel, kiöntő-tállal eladó. Str. Dragalina 100. (N525)

JÓKARBAN levő bicikli eladó. Str. Closca 30. (N527)

EGY szép barna bunda igen olcsón eladó. Ertekezni Memorandului 8, házmes-térnél. (T1502)

NAGY Singer varrógép, modern gyerekkocsi, Columbia patefon, pedálos cimbalom, ezüst evőkészlet sürgősen eladó. Lloyd comisio, Piata Unirii 9. (T1500)

ELADÓ alig használt cin csatornák, deszkák, gerendák, ajtók és ablakok. Str. Vasile Lupu 67. (T1499)

ELADÓ négyfiókos antik komód, kézimunkafüggönyök, storok, ágyterítők, székek, villanyfűző, villamos hőlégfűrdő reumásoknak, kézi Wertheim kazetta. Str. Ilie Macelar 20-a, földszint balra. (N497)

ELADÓ ablakok, ócskavas, sötétkek fiuruha, egyenruha, férflingek, női ruhák. Str. Samuil Micu 6. (N498)

KITÜNŐ Ritzling must kapható termelő-nél. C. Motilor 23-a. (N499)

VADONATUJ tele és keményfaháló eladó. Str. Petru Rares 10. (N506)

VASLEMEZ hulladék, 1—1.5 mm., fekete rozsdamentes kisebb tárgyak stancolására alkalmas, nagyobb mennyiségben eladó. Triumf S. A. Dorobantilor 118. (CFR garázs mögött.) (N509)

SELYEMHARISNYÁKAT, szőnyegetek félárban csak Str. F. David 10 alatt kaphat. (N512)

ALLAST KERES

TISZTVISELŐ magyar, román, német levelező, autorizált könyvelő, nagy ipari, kereskedelmi praxissal, jó összeköttetésekkel elsőrendű referenciákkal, anyagi garanciával elhelyezkedést keres. „Abszolút megbízható” jelígre. (2286)

JOGI doktorátus előtt álló kisigényű fiatalember bármilyen állást elfoglalna. Cimeket „Becsületes” jelígre. (2327)

ÖNÁLLÓ viz, villanyszerelő gyermeke len, házmeisteri állást, vagy karbantartást vállal. Cim a kiadóban. (N526)

APOLONÓ, klinikai gyakorlattal ajánlkozik idegbeteg gondozására. Megkereséseket „Urinő” jelígre a Novába. (N505)

ALLAST KAPHAT

ÉRTELMESE fiut tanoncnak felveszek. Kobory műasztalos, Str. Ilie Macelar 1. (2262)

FÉRFI fehérnemű varrónőket állandó munkára és tanulóleányokat felvesz „Wojak”, Cal. Reg. Ferdinand 65 sz. (2265)

KERESÜNK jócsaládból való románul tudó kifutófiut. Páll. Piata Carolina 2. (2266)

LEÁNYOK kerestetnek hetenként 200 tasakragasztással. Jelentkezni hatkor. Ferdinand-szálloda. (2274)

KIFUTÓT biciklivel rendelkezőt, felvesszünk. Cim a kiadóban. (2275)

13—15 ÉVES románul, magyarul beszélő kifutó fiut keresek. Palocsay virágüzlet. (2285)

MINDENES nőt felvesszünk. Str. Lilie 1. (2256)

KERTESZT keresek haszonrészesedésre Sot. Fried Anton, Col. Someseni, Str. Jiului. (2328)

BEJÁRÓNÓT felveszek. Dr. Brody, Cal. Reg. Ferdinand 30. (2344)

KERESÜNK mozgékony eladókat minden napi élelmiszernek házaknál való eladására, illetve abonensek felvételére. Könyvnyű napi 100—200 lejes kereseti lehetőség. Ugyanott két kifutófiut is felvesszünk. Molnár, Str. Goga 13. I. 7. (2345)

CIPÉSZSEGÉD állandó munkára keresetk. Macinic, Str. Pietroasa 7. (2346)

BEJÁRÓNÉT keresek délelőttre. Grama, Str. Rudeanu 40. (2351)

KERESEK német nevelőnőt két kisfiam mellé. Jelentkezni hétfőn délután 6. Regala 5-a, háztulajdonos. (N513)

SZAKÁCSNÓT birtokra, tisztát, megbízható keresek. Jelentkezni hétfőn délután 2—4-ig. Regala 5-a, háztulajdonos. (N514)

FRAULEINT keresek Aradra, két és 6 éves kileányok mellé. Izr. előnyben. Schleiferné, Park szanatórium Ugyonott izr. szakácsnő is kerestetik. (v N517)

CUKRÁSZSEGÉD állandó munkára, rendszerető 18—20 éves azonnal felvétetik Cim a kiadóban. (v T1506)

PERZSASZŐNYEG szövőnőket keresek. Cim: Str. Cantemir 1. (T1501)

GYERMEKTELEN, megbízható házaspárt keresünk házmasternek. Cim a kiadóban. (2291)

KIFUTÓLEÁNYT, vagy fiut keresek azonnalra. Rudolf Mosse, Cal. Mar. Foch 4. em. (T1504)

SZERELŐT felvesz a Miklóssy cég. Str. Mar. Foch 15. (2292)

KERESEK mindenest, megbízható bejárónőt. Str. Reg. Maria 23, em. balra. (2293)

KISZOLGÁLÓ leányt felvesz a zsidó diákmenza, Str. Dragalina 19. (2295)

JÓFŐZŐ mindenest, ki románul is tud, esetleg csak bejárni felvesz. Str. Reg. Maria 36. II. ajtó 7. (2304)

HÁROMTAGU család keres főzni jól tudó gyermekszerező mindenest. Blum, Cal. Traian 9. (2320)

ÜGYES tanulóleányt felvesz Salon Tessler. Str. Memorandului 9 (2316)

INTELLIGENS urileányok jobb üzletbe kiszolgálónak felvétetnek. Cim a kiadóban. (2317)

KERESEK lehetőleg azonnalra jó bizonyítványokkal rendelkező gyermekleányt. Cim: Hirsch, Cluj, Str. Avram Iancu 3. (N494)

MINDENES leány gyermektelen házaspárhoz felvétetik. Hirsch, Reg. Ferdinand 60. (N502)

ÜGYES tanuló, vagy kifutófiut, vagy leányt keres azonnalra a „Roze” virágüzlet. Memorandului 4. (N503)

KERTGONDÓZÁSÉRT házaspárnak lakást adok. Str. Donat. 58. (N504)

KÜLÖNFÉLEK

SÜRGŐSEN keresek magánnyomozót. Cimeket „Magánnyomozó” jelígre kiadóba. (2270)

ZONGORA bérbeadó Ertekezni: Strada Grigorescu 92 (2277)

Poloskairtást garanciával

végez Paragáz-osztályunk. Teljes szagtalanítás. „Polynea” vegyész-mérnöki laboratórium, Str. Consiliu National 3. (Főposta mögött.) Telefon: 35-01.

GOBLEN festést és varrást, fűző és mell tartó készitést vállalunk. Goblen-képek olcsón eladók. Str. Paris 1. Medveczky, az udvarban. (2281)

BEVEZETETT iparvállalathoz 3—500 ezer lejell társat keresek. Cimeket „Közreműködés” jelígre kiadó továbbit. (2288)

SZABÁSZAT tanítása, Gelch Edit, volt ipariskolai tanárnőnél. Str. Regala 38. (N521)

JUTALOMBAN részesül, aki elvesztett zibzáros női keztyűmet átadja a kiadóban. (2299)

JÓ házikoszt kapható. Cal. Marechal Foch 117. (N495)

HÖLGYEK figyelmébe. Elsőrendű vilányondolást 6 havi garanciával 150 lejért szakszerűen készítünk. Frizeria Szabó Piata Gh. Sion 1. Moldován-ház. (N500)

CSECSEMŐT elvennék gondozás vágott. Cim: Str. Radulescu 50. (2331)

AKTATÁSKAT találtunk. Igazolt tulajdonosa átveheti a kiadóban. (T1503)

MALOM. Társat keresek 100.000 lej késapénzzel szerelésben levő, szítás malomhoz, vagy eladom. Kitűnő körlet. Cim a kiadóhivatalban. (V 2257)

KIADÓ LAKÁS

SZÉP napos szoba előszobával csendes lakónak azonnal kiadó. Str. Ep. Ivan 8-a. (2209)

KAPUALATTI teljesen különbejárattú szépen butorozott szoba azonnalra kiadó. Cal. Motilor 81. (2250)

KÉTSZOBÁS komfortos lakás kiadó. Str. Baba Novac 1. (2218)

KÜLÖNBEJÁRATU egészséges csinosat butorozott uccai szoba kiadó. Str. Wilsor 1. (N492)

KIADÓ 2 szoba előszoba vizkagylóva irodának garconnal. Str. N. Jorga 28. (T1493)

SÜRGYAR közelében olcsón kiadó tiszt szoba, konyha. Str. Subdeal 12. (2074)

KIADÓ 1 szép nagy szoba, esetleg teljes ellátással. Episcop Lemeni 9. Grigorescu környékén. (2103)

KÉT diáklány ort. kóser teljes ellátást kaphat. Cal. Victoriei 25., földszint jobb utolsó ajtó. (1772)

MÉSZÁRSZÉK teljes felszereléssel olcsón, rögtön kiadó. Str. Horea 81. (2125)

KÉT szoba konyha, előszoba külön telken kiadó november 1-re. Str. Gavril Tripun 33. (N463)

KIADÓ különbejárattú napos butorozott szoba előszobával, mely szobának is használható. Str. Elisabeta 33. (T1487)

KÖZPONTBAN kapualatti butorozott uccai szoba előszobával azonnal kiadó. Str. Cotita 3. (2171)

KIADÓ butorozott szoba. Str. Paris 46 (2225)

MODERN garconlakás kiadó. Str. Grigorescu 21. Manu. (2251)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Str. Avram Iancu 12. (2249)

EGY szoba konyha speiz azonnal kiadó. Str. Ciordas 1. (2003)

SZOBA konyha kiadó. Str. Axente Sever 27. (2246)

ÜZEMI és raktárhelyiségek belterületen kiadók. Telefon: 37-04. (2237)

KIADÓ megbízható házaspárnak egészséges szuterinben szoba, konyha, kamara (viz, villany), havi 650 lejért, üresen, vagy butorozva. Házi munkáért is adom. Strada Masinistilor 7., villa. (2254)

KIADÓ 1—2 különbejárattú csinosan butorozott kifogástalanul tiszta nagy szoba. Str. Masinistilor 7., villában. (2255)

KIADÓ különbejárattú csinosan butorozott szoba 2 személy részére, azonnalra is. főzőkemencével. Str. Cernauti 21. (2294)

GRIGORESCU negyedben 2 szoba komfortos kertes villa nov. 1-re kiadó. Ert. Cal. Reg. Ferd. 40. (2314)

KIADÓ 2 parkettes szoba, konyha, speiz, fűdőszoza, veranda és kert, havi 1500 lej, esetleg külön egy szoba. Str. Episcop Moga 14. szám. (2258)

KIADÓ pincehelyiség raktárnak Piata Mihai Viteazul közelében. Erdeklődni: Str. Aurel Vlaicu 8. (2264)

KÜLÖN teiken szoba, konyha, speiz, pince, viz, villannyal kiadó Cal. Maranures 18 sz. (2267)

Hirek

NAPTÁR: 1938. Október 30. vasárnap.
Róm. kath. Rodr. sz. Alfonz. Ort. M.
Zenobia. Izr. 5. Chesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTET!

AZ ELSŐ GONDOLAT

Kiss: Még soha sem volt nézeteltérés a feleségemmel, hogy a legrövidebb időn belül ne tudtam volna elintézni a dolgot.

Nagy: Tyű a ragyogóját. De sok pénze lehet magának a bankban...

„SZAKVÉLEMÉNY”

— Mi a véleményed Kolumbusz Kristófról? — kérdezi a földrajzórán a tanár a tanulótól.

— A véleményem szerint nyugodtan ottthon maradhatott volna, mert ha nem fedezi fel Amerikát, az európai államok csak nem kellene most az óriási adósságokat megfizetni.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó év október 29-én, szombaton reggeltől november 5-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjeli szolgálatot: Unicorn Unirii-tér; Demeter Cornel Motilor ut; Somlea, Regele Ferdinand-ut; dr. Cseresznyés, General Marechal Foch.

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásutató intézet jelentése: Borult ég, esők, lehülés.

— JÓ ÉS OLCSÓ BŐRT ÉS TALPAT. Főzők bőrtelben kaphat Cluj, Piata Mihai Viteazul 15.

— Öfelsége és Mihály nagyvájda Constantaba utazik. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjszaka Öfelsége a nagyvájda társaságában a királyi vonalon Constantaba utazott.

— Kidöntötte a villanyoszlopot a gépkocsik összeütközésének ereje. Tegnap a Cluj 998. és 460. számú taxik a New-york szálloda előtt összeütköztek és a gyalogjáró szélén álló villanyoszlopot kidöntötték. Mindkét gép megrongálódott, de emberéletben nem esett kár. Az eljárás megindult.

— Megdöbbentő szerencsétlenség Len gyelországban. Varsóból jelentik: Lwow mellett Rimanovban egy gép leszállás közben elütött két, a mezőn játszó gyermekkel, akik közül az egyik a helyszínen kiszenvedett.

— Borzalmas szerencsétlenség a székelyhidi állomáson. Nagyváradról jelentik: A székelyhidi vasútállomás közelében borzalmas szerencsétlenség történt. A Szilágyosmlyó felé haladó 1682. számú tehervonat elütött egy tehergépkocsit, amely kavicsot szállított. Az összeütközés erejétől a tehergépkocsi, farabokra zúzódott és vezetője, Mircea Dumitrescu vlasca-megyei illetőségű offőr, továbbá utasai, Tichinescu Mihai kisegítő és Sinza Demeter munkás zörnyet haltak. A két vasuti pályáról, akit felelősnek tartanak, letartóztaták.

Itt a tél

1-öl prima bükkhasábfá házhoz szállítva Lei 1350. — Ugyanaz mázsánként aprítva, házhoz szállítva Lei 88 a
RAVAI fatelepen
Str. Trecătoare 7. sz. (C. Decebal mellett.) Telefon: 11-88.

A régi híres erdélyi pogácsás: Pálffy, felhívja a közönség figyelmét, hogy a novemberi nagyvásár alkalmával a P. Unirii az Amerika vendéglővel szemben lesz sátra felállítva. Nála kaphatók az izletes és a közönség által annyira kedvelt tordai pogácsák. Pálffy készítményeivel számtalan kitüntetést kapott különböző kiállításokon.

Hadsereg munició nélkül

A szovjet hadsereg csak a GPU utján juthat éles-töltényekhez

(VARSO.) Klementi E. Vorosilov orosz hadügyminiszter és Mechlis tábornok, a vörös hadsereg politikai osztályának főnöke szokatlan célból végeztek turát a nyugati határon összpontosított orosz ezredek körében. Az volt a céljuk hogy kipuhatolják: megbízható-e a katonaság, van-e benne harcikedv, adhatnak-e kezebe éles töltényeket?

Európa majdnem minden országának hadserege a határon táboroz és a szovjet hadsereg az egyetlen, amelynek puszkáiban, gépfegyvereiben, ágyúiban nincs gyilkoló töltény. Az orosz hadseregnek a szovjetkormány nem akart eddig éles-töltényeket kiutalni. A távolkeleti határon kiutaltak, de nem is bírák az ott állomásozó hadsereggel és annak vezérével, Blücher marsallal, akinek ujabban halálhírért költötték.

Az orosz arzenálok municióraktárak és municiógyárak a szovjetkormány titkos rendőrségének kezében vannak. Azokban csak százszázalékosan megbízható kommunisták dolgozhatnak. A titkosrendőrség, vagyis a GPU egy 600 ezer főnyi hadsereg, amelynek minden egyes tagja ellenforradalmárookra vadászik.

Ha Vorosilov a vörös hadsereg részére éles töltényt akar, Jezsov biztoshoz, a GPU főnökéhez kell folyamodnia. Vo-

rosilov és Mechlis generális a tanulmány utjuk eredményéről személyesen kötelesek jelentést tenni a legmagasabb szovjet kormány hivatalnak, a politikai büroónak, amelynek élén maga Sztalin elnököl.

Érthető, hogy miért küzd a szovjet központi vezetősége a háború ellen s miért a „Le a háborúval és a háborut csináló fasizmussal” a jelmondata minden kommunista szervezetnek a világon. Ezért nem mert Japánnal se kezdeni, jóllehet erre nemcsak a Japán szibériai határvillongás adott okot, de a szovjet szövetségesének, Kinának Japán által való megtámadása is. A vörös hadsereg hűsége nem eléggé meggyőző, jóllehet Michael Tuchacsevskij marsall és a hadsereg számos főtisztjét kivégezték, vagy talán éppen ezért. Amig Vorosilov és Mechlis generális Kievből járt, vizsgálatot folytattak le egy állítólagos katonai összeesküvés ügyében, aminek az volt a célja, hogy Ukrajnát Szovjetországtól elszakítsák.

Fehéroroszországban a hadsereg állapota kielégítőbbnek találták, mert sok borotvátlan és hanyagul öltözött katonát találtak. Sok katonát nem szalutált a tiszteknek és a fővezéri szemle alatt is polgári ruhában járt.

Az órlási sikerre való tekintettel biztossága helyét a ROYAL slágermozgóban

ROSALIE

mindenkit meghódított. Főszerepben: Haljmásky Ilona, Nelson Eddy, Eleanor Powell. Számozott helyek. Telefon 3705.

Szombati és vasárnapi előadások

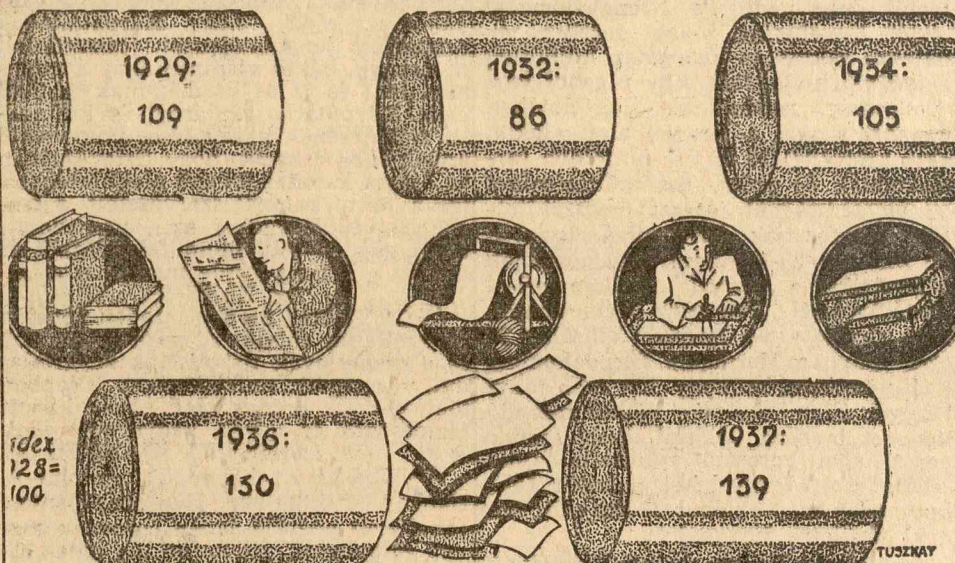
Ma, szombaton délután 5 órakorzonban nagy sikerrel játszott Egyetlen Nyró József nagysikerű havasi színi-éjszakára című operettújdonosság szerepelt a műsoron olcsó helyárakkal. Délután 6 órakor pedig a Fűszer és csemegének lesz a harmadik előadása. Este 9 órakor a Nem leszek hálátlan című operett van műsoron.

Holnap, vasárnap délután három előadás lesz. Három órakor a múlt sze-

Prometheus

Kedden és szerdán este Victor Eftimiu-nak, a hírneves román költőnek és színművésznek grandiózus alkotása, a Prometheus kerül bemutatásra. A Prometheus, amelyet Kádár Imre fordított magyarra, nagyszerű szereposztásban, gyönyörű stílusos kiállításban kerül színre. Az érdekes művészi esemény iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik.

La production mondiale de papier et de carton

A papírgyártás statisztikája. 1928-ban a világ papírtelmeleése már igen magas fokon állott. (Képnőpnő 100-as index-szám van.) 1929-ben meghaladta, 1932-ben jóval alulmaradt, az 1928-astelmelesnek. Ettől az időtől kezdve azonban állandóan emelkedik és 1937-ben már elérte a 139-es index-számot. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a telmeles nagyságával együtt fokozódik a fogyasztás is. A papírgyárakban ezidőmőzva, úgy hogy a jövőévben a telmelel csökkenteni fogják

Apróhirdetések

KIADÓ LAKÁS

EGY szoba konyha és fürdőszoba kiadó. Str. Badescu 4. (2268)

ELEGÁNSAN butorizott különbejáratu szoba november 1-ére kiadó, ugyanott egy fekete furniros könyvszekrény és íróasztal olcsón eladó. Piata Mihai Viteazul 32., II emelet jobbra (2271)

KIADÓ butorizott szoba fürdőszoba használat. Érdeklődni: Astoria tőzsdé. (2278)

KIADÓ szoba, konyha vagy butorizott szoba havi 450-550 lejért. Str. Rahovei 21. (2279)

EGY szoba kiadó. Str. Paris 62. (2282)

KIADÓ Str. Rovine 12. alatt külön telken, 1 szoba, konyha, speiz. Értekezni: Str. Horia 27. (2284)

KÉT hivatalnoknő lakást kaphat fűtés és világítással olcsón. Str. Cicio Pop 38. (2341)

EGÉSZSÉGES szoba, speiz azonnal kiadó 400 lejért. Str. Oituz 26. (2343)

SZOBA olcsón kiadó, Cal. Victoriei 118. (2349)

KIADÓ november elsejére napsütéses szoba, konyha. Piata Unirii 12, emelet 19. ajtó. (2350)

TISZTVISELŐTELEPEN szoba konyha előszoba, gyümölcsöskert, 14 méter fronttal nagyon olcsón eladó. Értekezni: Str. Brancoveanu 28. (2352)

KÜLÖNBEJÁRATU butorizott szoba fürdőszoba használat kiadó. Érdeklődni Vacarescu 28. (N516)

ELEGÁNSAN butorizott különbejáratu szoba (vizvezetékek), saját ágyneművel rendelkező, személynek kiadó. Cal. Reg. Carol II. 22. (2318)

KÉT szoba (parkettes), konyha, előszoba fürdőszoba, kerthasználat Donat 35 olcsón kiadó. Értekezni dr. Fogarasi, Xenopol 2. (N496)

SZÉPEN butorizott szoba két fiatalembernek kiadó. Str. Masaryk 31. (N501)

KIADÓ: nagy világos szoba irodának is alkalmas. Avram Iancu 20. (N507)

NAPOSFEKVESŐ, különbejáratu butorizott szoba előszobával fürdőszobával kiadó. Str. Cosbuc 3. (N503)

KOMFORTOS modern butorizott lakás belvárosban kiadó. Cim: Sigmondné ká-lapszalonjában. Str. Matei 5. (N510)

KIADÓ villában parkettes szép szoba magára, vagy mellékkeliségekkel. Matei Basarab 7, I. emelet. Érdeklődni délutánonként. (N511)

KIADÓ azonnal fél szuterén lakás, szoba, konyha, kamara. Str. Garibaldi 4. (N518)

SZOBA konyha 300 lejért kiadó. Taiatu-ra Turcului 16. (N520)

PIATA UNIRII mellett uricsaládnál teljes ellátást kaphat fürdőszoba használat szolid egyetemi hallgató vagy tiszt viselő. Értekezni. Str. Matei 5, II. 2. (N523)

LAKÁST KERES

2-3 nagyobb helyiséget étterem céljaira, lehetőleg földszinten keresek. Címeket „Piata Unirii” vagy közelében” jellegére a kiadóba. (T1472)

Jól fizető lakó

3 SZOBÁS

fürdőszobás

komfortos modern lakást

KERES

azonnalra

Ajánlatokat „Komfort” jellegére a kiadó hivatalba.

KERESEK január 1-re 3 szobás összkomfortos lakást, lehetőleg központi fűtéssel. Kappel mérnök. Str. Rugului 11. (2113)

ÜZLETHELYISÉGET KÖZPONTBAN KERESEK. Címeket: „Üzletcim” jellegére kiadóba. (2375)

— Lemondott a szír kormány. Beyruthból jelentik: A kormány kebelében támadt ellentétek miatt a Chedab elnöklete alatti szír kormány beadta lemondását.

— „Kemalisztan” megalapításának évfordulója. Ankarából jelenti a Reuter: A Kemáli Török Birodalom most fogja megülni Atatürk uralomra jutásának 15-ik évfordulóját. Ez alkalomból a fővárosban nagy parádé lesz; amelyen felvonul a török, modernizált haderő minden fegyverneme.

Fűszer és csemege

Csathó Kálmán új darabja, regényes elemekben bővelkedik. Sok benne az elbeszélői jelleg, de drámai mozzanatokban sem szűkölködik. A szokott szinpad fogásokat általában mellőzi és inkább a sikerült alakok megrajzolásával, hatásos jelenetek beállításával és egy fűszerüzlet életének mozgalmas változásával köti le a figyelmet. Az öreg Pammerrel, a becsület, a kereskedői tisztesség és hűség jelképével szemben fiú-unokája, a léha, könnyelmű életfelfogást képviseli, hogy azután a leányunoka és a régi, megbízható, lelki ismeretes első segéd egymásmelárlása mentse meg a tökéletes összeomlástól a félszázadnál hosszabb ideig tisztességgel dolgozó fűszerescéget. A tisztalevegő, csiszolt nyelvű és drámai mozzanataival olykor megrázó hatást gyakorló darab szép sikert aratott, amiben jelentős része van a gondos előadásnak is. Szabados Árpád rendezése lendületet adott a vídamságot sem nélkülöző életképnek, amelynek szereplői közül főleg az emberi eszközökkel ható Tóth Eleket és Miklósi Margitot kell kiemelni, de igen sikerült alakítást nyújtott Fényes Aliz. Nagy István, Erényi Böske, Mészáros Béla és Jenei János is, míg kisebb szerepeikben Tompa, Csóka, Réthelyi, Fülöp, Lantos, Rajnai, Benes, Csengeri, Szabados, Czopán Flóri, Perényi, Sándor Stefi, Pál Magda, stb. tették teljessé a sikert, amely a közönség sűrű tapsaiból ítélve nem is maradt el. (t.)

Szombat kivételével

Villanyondolálás

6 hónapi garanciával csak

120 LEI

Vasondolálás — — — **12 Lei**
Vízondolálás — — — **20 Lei**

Tegyen próbát, mert a leszállított árak mellett pontos és jó kiszolgálást adunk. Elsőrangú kozmetika és pedikűr

Reszling Lajos

női fodrász-szalón. Str. Baritiu 16-a.

— **BEZÁRUL A PLESA—WIDMANN KIÁLLÍTÁS.** Plesa Carol szobrászművész és Widmann Walter festőművész közös kiállítása a vármegyeház üvegtérmeiben vasárnap bezárul. A kiállításnak a közönség körében igen szép sikere volt.

— **UJABB RÉSZLETEK A BUCURESTI MELLETTI REPÜLŐSZERENCSÉTELENSÉGRŐL.** Bucurestiből jelentti a Rador: A tegnapi Bucuresti melletti Otopeniben történt repülőszerecsételességről a következő részleteket jelentik: Három gép rajban haladt a levegőben, amikor az egyik turagép pilótája téves mozdulatot végzett és belelőtt a felette szálló repülőgépre, amelynek egyik szárnya leszakadt. Nitzescu Nicolae, a megrongálódott gép pilótája repülőgépe lezuhanásakor életét veszítette, míg a másik pilóta könnyebben megsebesült.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik a tragikusan elhunyt özv. Kilin Mihályné temetésén résztvettek, fájdalmunkat enyhítették koszorúkkal halottnak elhalmozták, ezúton mondunk halás köszönetet. A gyászoló család.

— **A nemzetvédelmi minisztérium közleménye.** A nemzetvédelmi minisztérium közli, hogy november 15-ike és 30-ika között fog megtörténni azoknak az orvosilag felmentettnek felülvizsgálása, akik eddig nem jelentkeztek.

Nyiltér*)

Ezúton figyelmeztetem azon rágalmozásokat, kik özv. Kilin Mihályné gyilkosságával kapcsolatosan, alaptalan, kőszá híreket terjesztenek, hogy részben már megindítottuk s a jövőben szintén megteszük ellenük a bűnvádi feljelentést.

Bartha Mihály vendéglős és fiai és Nagy György.

Cluj, 1938. október 29.

*) E rovatban közöltekt nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Chirila munkaügyi vezérfelügyelő közvetítése sem járt eredménnyel a szabóipari munkások sztrájkja ügyében

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A szabóipari munkások bérmozgalma ügyében tegnap délután Chirila Ioan munkaügyi vezérfelügyelő ismét megkísérelte, hogy egyezséget hozzon létre. A munkások ezúttal is mereven elzárkóztak a munkások követeléseinek teljesítése elől és kijelentették, hogy nem hajlandók tárgyalni a fizetések emeléséről. Ezen a ponton a tárgyalások megsza-

kadtak. A munkaügyi vezérfelügyelő hétfőn még egy utolsó kísérletet tesz az egyezség létrehozása érdekében. A szabóipari munkások tegnap este izgatott hangulatban tárgyalták meg az újabb fejleményeket és kimondták, hogy mindaddig sztrájkolnak, amíg a munkaadók nem teljesítik követeléseiket.

—o—

Megbotránkoztató incidens a Chintaului negyedben

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Kinos és megbotránkoztató incidens játszódott le tegnap a Chintaului utcában a Salamon-féle korcsma közelében. Az uccán gyanútlanul haladt a Maramures ucai Katolikus Otthon egyik előrehaladt kora apáca nővére, amikor a korcsma mából kirohant egy garázdga férfi, ki valószínűleg ittas állapotban leszakított az apácánővér fejkötőfátylát. A idős nővér, aki egy Orbánné nevű asszony kíséretében haladt, megdöbben a dologon, annál is inkább, mert az erős sza-

kitás folytán a fátyol leszakadt, mire a férfi sárba taposta. A garázdálkodó embert, aki részegségében valóságos tombolt, ennél a megbotránkoztató cselekedeténél a környékelieknek csak nagy nehezen sikerült a helyszínről elszéiben eltávolítani, mert a járókelők megdöbbenve tettén, meg akarták verni. Amint értesültünk a kinos incidensről az ügy szereplői a hatóságoknak akarnak feljelentést tenni, hogy megállapítsák az inzultáló férfi kiletét és megfelelően megbüntessék.

Feloszlatják Szlovákiában a katonai jellegű alakulatokat

Budapest még ma válaszol Prága újabb jegyzékére

(VARSÓ.) Moszkvai híradás szerint Sztalin az ifjúsági szervezetek kongresszusán beszédet mondott és beszédét a rádió továbbította. Sztalin támadta az ifjúsági szervezetek működését, amelyek szerint nincsenek az igazi szovjet szellemről áthatva. Élesen bírálta a mezőgazdasági helyzet rettenetes állapotait, ahol hiányzanak a kiképzett munkerek. Emiatt a munka nem rendszeres és a városok lakossága élelmezési nehézségekkel küzd, s a tél pedig aggasztónak ígérkezik. Oroszországból így a terményleadásról a külföld részére szó sem lehet.

Ugyancsak Varsóból jelenti a Stefani, hogy moszkvai híradás szerint Blücher marsallt október elején visszahívták Távolkeletről. A marsall csapdától tartva, a katonai főbiztosságon szállott meg, ahonnan október 5-én két detektiv magával vitte és azóta semmit sem tudnak róla.

NÉMETORSZÁG KIUTASITJA A LENGYELZSIDÓKAT

(BERLIN.) Pénteken egész napon át tartott a Harmadik Birodalom területén a lengyel állampolgárságu lakosok, legfőképpen pedig a lengyelországi zsidók összefogása, akiket autókra, vonatokra raktak és tömegesen küldöttek a lengyel határ felé. Egy régi lenégyelországi rendelkezés értelmében ugyanis azokat a lengyel alattvalókat, akik utlevéllel 20 év óta külföldön tartózkodnak és azóta összeköttetéseiket az anyaországgal jórészt megszakították, megfosztják állampolgárságuktól, ha október 29-éig nem láttamoztatják utleveleiket a lengyel külképviseleti hatóságoknál. Minthogy Németország nem akarja azt a Bécsben állítólag 20 ezer főnyi, a Harmadik Birodalomban pedig összesen mintegy 150 ezer főnyi lengyel állampolgárság nélkül maradó tömeget magára vállalni, ezért tegnap egész napon keresztül szállította az összefogdosott lengyeleket a határ felé, hogy azok még október 29-ike előtt lengyel területre jussanak.

PÁRIS IS HAJLANDÓ DÖNTŐ BÍRÓSÁGOT VÁLLALNI

(BUDAPEST.) (Rador.) Az MTI jelentése szerint a cseh válasz pénteken este érkezett meg Budapestre, ahol azonnali tanulmányozás alá vették és a választ még ma eljuttatták Prágába. A magyar kormány ugyanakkor megette a lépéseket az érdekelt nagyhatalmaknál a döntőbíráskodás vállalására és várja az

idevonatközo válaszokat. Párisi híradás szerint a francia kormány is adott esetben vállalná a döntőbírói szerepet, de csak a magyarlakta területekre nézve, mert a ruszin kérdésben meglevő szövetségi kapcsolatait Csehszlovákiával nem kívánja érinteni. Természetes, hogy csak megfelelő felkérés esetén vállalná a döntőbíráskodást. Párisban egyébként tegnap a Csehszlovákia 20 éves fennállása alkalmából ünnepi istentisztelet volt, amelyen Osutsky cseh követ, Verdier bíboros érsek és mások vettek részt. Feltűnést keltett, hogy az ünnepi istentiszteleten a francia kormány nem képviseltette magát.

HITLER KANCELLÁR AJÁNLATA (POZSONY.) Egyes lapok szerint Hitler kancellár az olasz-német döntőbíráskodás székelyfőül Bécsre ajánlotta és amíg a döntőbíráskodás ügye le nem zárul, állítólag ő maga is Bécsben maradna.

POLITIKAI FŐBIZTOSSÁG UNGVÁRON

(PRÁGA.) (Rador.) A cseh kormány Ungvár székelyfő politikai főbiztosságot állít fel. Pozsonyi jelentés szerint Tiso szlovák és Volosin rutén miniszterelnökök tegnap Kárpátalja ügyéről tanácskoztak. Ungvári jelentés ugyanakkor azt közli, hogy Kárpátaljának semmiféle lengyelellenes célkitűzése nincs, békés viszonyt akar a szomszédjaival és az új kormánynak legfőbb célja Kárpátalja gazdasági és kulturális fejlődésének elősegítése. Pozsonyból annak híre érkezik, hogy Szlovákiában az összes katonai jellegű alakulatokat s így a Socol katonai szervezeteit, a szocialista védőőrségeket az ugynevezett zsidó gárdát, stb. mind feloszlatják és csupán a Hlinka gárda maradhat meg.

AZ ÉLET IPOLYSÁGON (IPOLYSÁG.) Az élet minden vonalon zavartalanul follik. A szlovák bankok és a csehszlovák tisztviselők zavartalanul végezhetik működésüket. Ujabbabb több szlovák nemzetiségű egység kapott tőzsdejegyet és egyéb kedvezményeket.

ELESETT KIANGFU IS (PEKING.) Exchange Telegraph.) A Hankau—Peking és Hankau—Kanton vonalokon operáló japán csapatok tegnap elfoglalták Kiangfut és ezzel elvágták a menekülő kínaiak útját.

JAPÁN TILTAKOZÁSA (TOKIÓ.) Domei.) Konoye herceg miniszterelnök tegnap magához kért a tokiói francia követet, akinél tiltakozott az ellen, hogy a francia Indokínából egyre nagyobb méreteket ölt a fegyverszállítás Csang-Kai-Sek csapatai számára. Ugyanakkor a párisi japán követ hasonló tiltakozást jelentett be

a Quay d'Orsayn ez ellen az eljárás ellen, hivatkozva arra, hogy Franciaország semlegességet fogadott a konfliktusban, de ezt a fogadalmát soha nem tartotta be.

A BELGA SAJTÓ ROMÁNIA HÜSÉGÉRŐL

(BRÜSSZEL.) A belga sajtó részletesen foglalkozik Romániának szövetségi irányában tanúsított magatartásával, kiemelve lojalitását és hűségét összes jó helyzetbe jutott vagy bajbajutott szövetségi iránt.

BELGIUM ELISMERI A FRANCO-KORMÁNYT

(BRÜSSZEL.) (Reuter.) Spaak miniszterelnök a szenátusban kijelentette, hogy a legrövidebb időn belül Belgium hivatalos képviselőt küld Burgosba.

A főpróbán a szerepét mélyen átélő színészről súlyosan megsebesült a revolverlövéstől

(BUCURESTI.) AA fővárosi Nemzeti Színház stúdiójában tegnap megrendítést jelenet játszódott le. A színházban Pirandello híres „Hat szereplő keres egy szerzőt” című darabjának próbája follik. A róbat Savu Ioan főrendező vezette. A III. felvonás ugynevezett öngyilkossági jelenetében Mía Coca színésznő, aki a szerepet játszotta, szerepe mély átélésének hatása alatt, elfelejtette a revolvert megfelelő távolságra tartani testétől és így sütötte el. Bár a revolverben csak vaktöltés volt, a nagy mennyiségű fellobbanó puskapor meggyújtotta a színésznő ruháját, a puska por elfojtására szolgáló kemény papírtöltés pedig mély sebet ejtett a színésznő mellén, a szív táján. A túléletszerűen játszó színésznőt sérüléseivel be szállították a Coltea-kórházba, ahol gondos orvosi ápolás alá vették.

— **Megverték a közrendőrt.** A IV. kerületi rendőrség őrizetbe vette Turdean Ioan Chintaului 82. Szabó József Coltonia Rusu 20. és Mezei János Mircea 13. szám alatti lakosokat, akik a Chintaului utcában a Popovici-féle korcsma előtt megtámadták és súlyosan megverték Tautu Augustin közrendőrt, akinek sérüléseit a mentők köztették be. Az ügyben folyik az eljárás.

— **A rendőrség híreiből.** A rendőrség őrizetbe vette Pálfi József munkanélküli fodrászt, aki a Marinescu ucca 89. sz. alatt lakik és azzal gyanúitják, hogy ő követte el az I. G. Duca utcában az Indig-család kárára történt 200 ezer lej értékű lopást. — Ugyancsak eljárás indult meg Vasilache V. R. Petru nevű notórius zsebmetszőt, akit egy, a pénzügyvizsgálatoságon történt 8000 lejes lopás elkövetésével gyanúsítanak. Vasilache Petru ezidőszent rendőrségi őrizetben van.

— **MA HAJNALBAN SIKERÜLT CSAK ELOLTANI A MARSEILLEI TÜZET.** Marseillei jelentés szerint a kikötőnegyed nagy része elpusztult. Az egész környék és a messzebbfekvő területek, valamint a haditengerészet tüzoltókirendeltségei résztvettek az oltási munkálatokban és így sikerült végre ma hajnalra eloltani a tüzet. Hivatalos jelentés szerint a tüzesetnek öt halottja és 30 sebesültje van, míg a Journal szerint a romok alatt, amelynek eltakarítása megkezdődött, még sok emberáldozat lehet. A hatóságok őrizetbe vették a marseillei kerület egyik vezető tisztviselőjét, mert bizonyos tűzbiztonsági ellenőrzéseket elmulasztott.

— **A Bartók női ruhadvatszalon** értesíti a hölgyközönséget, hogy divatszalonját a Str. Regala 6. sz. alól, szembe a Str. Regala 5-a szám, az I. emeletre helyezte át.

— **Munkásbaleset a zernestii papírgyárban.** A zernesti papírgyárban súlyos szerencsétlenség történt Piscu Ioan gépész meg akarta igazítani a papírgyár egyik kihagyócskával működő motorját és munkaközben a lendítő kerék elkapta a szerencsétlen embert és nagy lendülettel a földhöz vágta. A súlyosan megsérült gépészt beszállították a braszói kórházba, ahol gondos orvosi ápolás alá vették. A szerencsétlenség ügyében a hatóságok folytatják a vizsgálatot.

A történelem malmai örölnék

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1. A történelem malmai hol lassabban, hol meg gyorsabban, mindegyre csak örölnék. Országok és népek sorsa emelkedik, vagy süllyed. Mit számít emellett az egyes emberek helyzete? Vannak nyugvó és vannak mozgalmak korszakok. A fejlődés iránya soha semlven korszakban nem volt nyilegyenes. Nagy emelkedések után visszaesések, néha katasztrófális zuhanások következnek, hogy azután előről kezdődjek megint a körforgás. Az utolsó negyed évszázad a történelemnek talán egyik legmozgalmasabb időszaka volt. Birodalmak omlottak össze s birodalmak támadtak fel. A kerék forgása egy pillanatra sem szűnt meg. A történelem színjátéka különösen Középeurópában pereg lázas dübörgéssel. Alig husz esztendeje, hogy a halottaiból feltámadt Csehszlovákia Csehszlovákiává szélesedve megalakult s már ismét hatalmas részek váltak le róla. De másfelé is folyik az erjedő, kavargó folyamat. Az ugyancsak halottaiból feltámadt Lengyelország megerősödve áll ismét a történelem színpadán. Szomszédja: a kicsiny Litvánia, amely vele együtt nyerte vissza évszázadok óta elvesztett függetlenségét, viszont két malomkö között öröklődik. Nem érdekten ezeknek az újra feltámadt és hozzánk aránylag közel élő szláv népeknek a multjával és jelenével foglalkozni. Egyik-másik közülük a történelem folyamán már igen jelentős szerepet játszott s a világháború egészen új helyzeteket teremtett a számukra. A csehekkel egy korábbi cikkünkben már foglalkoztunk. Lássuk most mindenekelelt, hogyan éltek és hogyan élnek a velük egyazon határok között lakó szlovákok?

2. A történelmi magyar királyság törzsből a trianoni békeszerződés tudvalevőleg 64.000 négyzetkilométernyi területet hasított ki az újra megalakult Csehszlovákia részére. Ezt a részt, amely a régi magyar Felföldet képezte, Szlovenszkó (Tótföld) és Ruszinszkó (Ruténföld) elnevezéssel csatolták a cseh köztársasághoz. A tulajdonképeni Szlovenszkó területe körülbelül 48.000, a Ruténföldé pedig 16.000 négyzetkilométer kiterjedésű — Szlovenszkó lakosságának száma 3 és fél millió. Ebből a cseh népszámlálás szerint 2 millió 300 ezer a szlovák, 2500 lengyel, 140.000 német és több mint 800 ezer magyar. Szlovenszkót hatalmas bükk, fenyves és tölgy erdők gazdagítják. Ásványi kincsekben is aránylag elég gazdag. A központi cseh kormányzat azonban meglehetősen elhanyagolta ennek az országrésznek az iparát, a régi cseh és morva területek javára. A szlovákok, a nyugati szlávok egyik ágát képezik. Tulnyomó részben római katolikusok, csak egy töredékük ágostai evangélikus. Főfoglalkozásuk az állattenyésztés és a földművelés. Országuknak őslakói, amennyiben már a magyarok bejövetelétől jelenlegi területükön laktak. Nyelvük rokon a cseh és morva, valamint a lengyel nyelvvel. Valószínűleg utódai a régi morváknak, akik Szvatopluk nagyfejedelemük uralkodása alatt 884-ben elfoglalták Pannónia nagy részét. Az ő birodalmát utódai: Moimir és II. Szvatopluk alatt az Árpád vezérreléve előretörő magyar hadak döntötték meg 902–904. körül. A szlovákok az egykori magyar Felföld hegyvidékén, a Kárpátok hegyein és völgyeiben élnek, leginkább falvakban. A nagyobb városokat magyarok és részben németek alapították. Irodalmuk nagyon régi, bár a századok folyamán nem tudott teljes önállóságra fejlődni. Legrégibb nyelvemlékeik még a pogány korba nyulnak vissza. A középkorból néhány vallásos irat maradt fenn.

3. A XVI-ik század óta egyre inkább a cseh nyelv kezdett uralkodóvá válni a szlovák irodalomban. Csak a XVII. és XVIII. században kezdtek megint az akkori szlovák írók: Tomasi, Macai, Gavlovic stb. tót nyelven írni. Az első valóban szlovák néprajzi dolgozó író Anton Bernolak volt, aki a XVIII. század

zad vége felé élt. Ő a nyugati nyelvjárásból teremtette a szlovák irodalmi nyelvét. Követői: Fandly, Bajza és Jan Hocy, a kitünő költő. A XIX. század közepe felé Stur Lajos, Hodsa és Hurban értek el szép eredményt a szlovák irodalomban. A XIX. században még Statkovics, Kalincak, Kubány stb. tűntek ki. E század második felének legkiválóbb írója Svetosar Hurban Jojansky. Az újabb irodalomban jelentős eredményeket ért el Pavel Országh, irodalmi néven Chviedoslav, tovább Jan Jesensky, I. Krasko, Martin Razus, Vladimir Roy, Matej Bencur, Elena Marothy-Soltesova és Terézia Barsova. Mindenjel mellett szól, hogy a szlovák irodalom megtalálta a maga útját és a csehtől függetlenül akar és tud haladni. Politikai és gazdasági téren is önálló utra tértek a szlovákok. A köztársaság megalakítása előtt, a háború vége felé vezetőik az amerikai Pittsburgban szerződést kötöttek a csehekkel, hogy ha sikerül megalakítani önálló országukat, annak keretei között Szlovenszkó a legszélesebb körű autonómiát fogja kapni. Ezt az úgynevezett Pittsburgi szerződést azonban miért, miért nem, egészen a legutolsó időkig a hivatalos prágai kormányzat nem tartotta be. Halifax lord angol külügyminiszter mondta a minap egyik beszédében: „A jelenlegi európai válság talán soha sem következett volna be, ha Csehszlovákia vezetőit tetteikben a bölcs belátás kormányozta volna.” Az események mindenben igazolni látszanak Halifax szavait.

4. A szlovákok annyi megpróbáltatás és keserves csalódás után új utra indultak. Most egészen a maguk útját kívánják járni. De kit tudná megmondani, hogy mit öröklhetnek számukra a történelem malmai? ... Éppen úgy egészen ismeretlen még a rutének jövő sorsának alakulása is. A békeszerződések Csehszlovákia megalakulásakor teljes autonómiát biztosítottak volna Ruszinszkónak is a csehszlovák határokon belül. Ám ennek ellenére Prága urai a ruszinoknak sem adták meg a nemzetközi egyezményekben biztosított jogukat. Azzal érveltek, hogy a rutének még nem értek meg sem a kulturális még kevésbé gazdasági autonómiára. Ebben van valami igazság. A rutén nép főképpen a régi Ung, Bereg, Máramaros és északi részei, részben Ugocsa és Zemplén vármegyékben lakik. Görögkatolikus vallásúak. Őseik az egykori Kievi fejedelemségben éltek. Nyelvük és irodalmuk jóval előbb fejlődött ki, mint a nagyorosz. Kievet azonban a XII. században a tatárok elpusztították, úgy, hogy a fejedelemség összeomlott. Összlelés számuk körülbelül 35 millióra tehető. Nagy részük azonban az Orosz-szovjet köztársasághoz tartozó Ukrajnában, körülbelül 6 millió pedig Lengyelországban lakik. A jelenleg Csehszlovákia határai között élő rutének a XVII. században a görög keleti vallásról a görög katolikus vallásra tértek át. Hiteles adatok szerint már az Árpád házi uralkodók alatt kezdtek az egykori magyar királyság területére beszivárogni és a régi magyar Felföld északi részén telepedtek le.

5. A XIX. század vége felé Oroszország

mindenáron a Balkán felé akart terjeszkedni. A Magyarországhoz tartozó rutének földje közbeeső állomás volt a számára. Politikai és gazdasági érdekeit vallási köpenybe takarta, hogy a maga javára biztosíthassa a rutének hajlandóságát. Hittérítőket küldött hozzájuk, akik az úgynevezett pravoszlav mozgalmat megindították köztük, hogy a görög keleti, vagyis orosz ortodox egyház számára megnyerjék őket. Ennek nyomán súlyos politikai pörök keletkeztek. Ezek közül a legérdekesebb az úgynevezett rutén-schizma pör volt s vádlottai szakadár papok, illetve szerzetesek voltak. Ennek során megállapították, hogy Bobrinski gróf, az orosz Szent szinódus titkos megbízottja irányította a pravoszlav mozgalmat. A jószemű emberek már akkor észrevehették a később olyan borzalmasan fellángoló világ háború előrevetítő árnyékát. Nem lehet tagadni, hogy a ruszin nép igen nagy gazdasági viszonyok között élt. Az akkori magyar kormányok jelentős akciót indítottak gazdasági talpraállításként érdekében. Ennek kimenetelét azonban a közben kitört világháború megakasztotta. Az összeomlás után a Károlyi kormány teljes önrendelkezési jogot ígért a ruténeknek azzal, hogy területük Ruszka-Krajna néven továbbra is Magyarország szerves része maradjon. A ruszin nép tömegei hajlottak erre, de a cseh propaganda elérte, hogy a trianoni békeszerződés Csehszlovákiához csatolta Ruszinszkót. Az újabb események most megint aktuálisá tették a rutén nép helyzetének alakulását. Ötszáz ezer ruszinnal van szó, akiknek jövő sorsát a jelenleg Budapest és Prága között folyó tárgyalások végső kimenetelére fogja hosszú időre elrendezni.

6. A lengyel és litván nép sorsa is szorosan össze van kapcsolva Középeurópa legközelebbi jövődjének alakulásával. A csehekhez hasonlóan a világháború a lengyeleknek és litvánoknak is visszaadta függetlenségüket. Ugy látszik az új Lengyelország vezetéi okosabb kül- és belpolitikát folytatnak, mint Prága urai. Az eredmények jórészt eddig még őket igazolják. Lengyelország, amely századokkal ezelőtt már egyszer nagyhatalom volt, most megint a legjobb úton van, hogy régi hatalmát és tekintélyét legalább megközelítőleg visszaszerezze. A politika és különösen a külpolitika az egzigenciák, vagyis az alkalmazkodás tudománya. Aki elmulasztja a kedvező alkalmat, hogy népének és országának a javát szorgálja, semmiféle méltóságot nem hozhat fel védelmére. Az új Lengyelország — noha rendkívül sokat köszönhet függetlensége kivívása szempontjából a franciáknak — egy pillanatig sem habozott, a Harmadik Birodalom baráti kezét elfogadni, amikor arról volt szó, hogy előnyöket biztosíthat magának. A danzigi korridor súlyos éknek látszott Berlin és Varsó között. De a németek jónak látták egyelőre szem hunyni a korridor fölött, mert a lengyelek barátsága sok tekintetben elősegítette e céljaikat. A franciák újra meg újra megkísérelték a maguk érdekében visszaédesgetni Lengyelországot. Ez azonban csak részben sikerült, annál is inkább, mert a szudétanémetek ugye kedvező alkalomnak

kinálkozott a lengyelek részére is, hogy a szerintük jogtalanul Csehszlovákiához csatolt tescheni kerületet megszerezhesék. Lengyelország, amely ásványi kincsekben szénben, vasban és petróleumban is meglehetősen gazdag, a tescheni szénbányákkal még inkább gazdagodott.

7. Minden jel amellet szól azonban, hogy a Harmadik Birodalom előbb, vagy utóbb Danzig és a danzigi korridor kérdését is rendezni akarja. De, mert még mindig nagy szüksége van a lengyelek barátságára, semmiképpen sem akar befejezett tényeket teremteni. A német sajtó azonban ujabban megint igen éles hangon ír Litvániáról. A békeszerződések tudvalevőleg a többek között az úgynevezett memeli területet is kihalásították Németország törzsből és Litvániához csatolták. A litvánok szintén a nyugati szlávokhoz tartoznak. Országuk valamikor a lengyel birodalomhoz tartozó nagyfejedelemség volt. Lengyelország felosztása után orosz fenhatóság alá kerültek ők is. Egyszerre szabadul tak fel a lengyelekkel, de a vilnai kerület elcsatolása miatt, egész a legutóbbi időkig halálos ellenségeskedés volt közöttük. Litvánia kicsiny ország s a kétezer egynehány száz négyzetkilométernyi szintiszta német lakosságu Memel vidékkel együtt is csak alig 53 ezer négyzetkilométer a területe. A német birodalom úgy látszik most elérkezettnek látja az időt, hogy a Memel vidéket újra visszaszerezze. Legutóbb 15 éves megneemtámadási szerződést ajánlott a kicsiny országnak, ha teljes önrendelkezési jogot ad a Memel-vidék németjeinek. Ez körülbelül annyit jelentene, hogy a kérdéses terület lakói egy szép napon önrendelkezési jogukkal élve, visszacsatlakoznának a német birodalomhoz. Ezzel egy csapásra két legyet ütneek a németek: Kiterjeszthetnék hatalmukat a Keleti tenger tulsó partjára is, azután a danzigi korridor és Danzig kikötő ellenében akár a Memel vidéken, akár Litvánia egyéb részén megfélelő kikötőt ajánlhatnának fel a lengyeleknek... Amint mondtuk: a történelem malmaj hol lassabban, hol gyorsabban örölnék. S ki tudná megmondani, hogy mit hozhat a legközelebbi jövő?

Borzalmas módon állott bosszút az elkeseredett asszony az ő bánálmazó férjén

(CHISINAU.) A Mária királynéről elnevezett kórházba életveszélyes állapotban, súlyos égési sebekkel szállították be Alexandru Hurghis gazdálkodót, akin borzalmas bosszút állt felesége. A házaspár már régóta állandó viszálykodásban élt és a veszekedés során a gazdálkodó gyakran megverte feleségét, a ki borzalmas bosszút forralt férje ellen. Az asszony megvárta az elmúlt éjjel, amíg az ura elalszik, azután petróleummal leöntötte az ágyát és egész testét, majd meggyújtotta a petróleumot. A szerencsétlen gazdálkodó mint égő fálya riadt fel álmából és olyan súlyos égési sebeket szenvedett hogy életbenmaradásához kevés a remény. A bosszúálló asszonyt a csendőrség letartóztatta.

Figyelem!

1 m. Teniszflanél . . .	Lei 23
1 m. Cárna barchet . . .	27
1 m. Divat cirep-flanél . . .	33
1 m. Selyem barchet . . .	63
1 m. Mosó szövet . . .	39
1 m. Zephir . . .	22
1 m. Fehérn. szin. batiszt . . .	26
1 m. Sifonvász . . .	27

NE LEGYEN ELKESEREDVE, HOGY KEVÉS PÉNZE VAN, AZ ÁRAK BESZÉLNEK!

Nagy már dékvásár hallatlan olcsó árakban!

Nagy választék cipőben, női és férfi cikkekben

"VICTORIA" textiláruház

Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand No. 14. Udvarban. (Bán-ház)

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózott jelíges leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (VT1379)

Villanyondolálás bécsi mintára, bécsi szerelkekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nye rünk, 8 havi garancia mellett.

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

NIZZA
HÖLGYFODRÁSZ-SZALON
G. REG FERD.
30.

Hajfestés választékos színekben, viz-, vasondolálás, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolásokkal, korpásodás hajhullás ellen.

SZOMBAT KIVÉTELEVEL villanyondolálás 6 hónapi garanciával csak 120 LEJ. Vasondolálás 12 LEJ, vizondolálás 20 LEJ. Tegyen próbát, mert a leszállított árak mellett pontos és jó kiszolgálást adunk. Elsőrangú kozmetika és pedikűr. Reszling Lajos női fodrász. Str. Baritui 16-a. (2071)

FÜGGÖNY, ágyterítő, asztalterítő, motívok, vitrazsok valódi vert csipkéből. Kiváncsok, garnisok, Guri-guri felszereléssel, vitrazsszallag; Der-bech függöny-kellékszaktüzletben. Gólya-áruház feletti emeleten. (V 1879)

ÜZLETEMET MEGNYITOTTAM. Kérem a vendégeim és ismerőseim pártfogását. Sipos Lajos női fodrász. Calea Regele Ferdinand 51. (2165)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és brilliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan vesszünk. Casa Orologelor, Ema Weisz Cluj, P. M. Viteazul 11. (T1383)

TALPAT, BÖRT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (VT1349)

SZEBBENEL szebb női szövetek, selymek, diffineek, flanelek, vásznak, zefirek, pongyola és ruhamaradékok érkeztek. Regele Ferdinand 53, udvarban. (2163)

HETI 50 LEI

részletfizetésre vásárolhat férfi és női I.-a cipőket, szonokat és gyermekcipőket

„ARCO“

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memorandului 25. Telefon: 18-25.

KERESTETIK szecskavágó gép járgánnyal, vagy motorral jó, használható állapotban. Cim a kiadóban. (1709)

ÖCSKA ruhákat veszek, dus választékban eladok. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (1785)

EGY jó állapotban levő favágógép eladó Str. Budai Deleanu 4. (1574)

BELVÁROSBAN egy ház üzlethelyiségekkel családi okokból sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (2136)

Halló megérkeztek

különböző minőségű téli fehérneműanyagok Bé-Bé és pijama-flannelek, diffin maradékok. Str. Măloasă 19. Sámuel. (1968)

NEGYÜTEMÜ, 500 köbcentis motorkerék párt keresek megvételre, mellékkocsival, vagy anélkül. Ajánlatokat kérek esetleg vidékről is a „Jóestéti” kiadóhivatalába a gyártmány és az ár megjelölésével „Négyütemü” jelíggel. (v2148)

SÜRGŐSEN eladó jókarban levő 5 szoba konyhás urasági lakás, istállókkal és cselédházakkal, 2 hold parkkal, Gyulafehérvártól 3 kilométerre, műút és folyóvíz mellett. Érdeklődni lehet a Minerva R. T. titkáranál, Cluj, Str. Baron L. Pop 5. (v T1486)

ZONGORA, elsőrendű, bécsi gyártmány, rövid, keresztthuros, eladó. Szigeti, Str. Jorga 2, I. 10. (N455)

NŐI télikabát olcsón eladó. Piata Unirii 11. II. (N471)

KERESEK házat megvételre. Cimeket kérem a kiadóhivatalban leadni „300-350 ezer lejig” jelíggel. (2195)

ELADÓ perzsaszőnyegek, kivarrótt zsák szőnyegek és festmények. Str. Regina Maria 48. I. 5. (2198)

Bőrkabátot

aktatáskát, bőröndöket, cipőt, mindenfajta bőrből készült tárgyat bármilyen színre, gyottat, újra fest, vízhatlanná tesz. Nem fog, nem pattogzik le. Garancia huszéves gyakorlati tapasztalat. Mindenfajta nyersbőrt, bármilyen célra, készítésre elvállal. Bóné timárság és bőrfestőde. Str. Rugului 42. és Piața Mihai Viteazul 34. „Mercur” bőrzület. (2181)

EGY gyermeknek való vaterines kabát eladó. Folticska, Str. Baba Novac 14. Ugyan ott egy tanuló felvétetik. (T 1491)

ELADÓ finom kiviteli telehálók, kombinált szekrények, ebédli modern fotelek, recamier, műasztalos, Str. David 3. (2007)

ÖCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. Kapu alatt. (N486)

ÁLLOMÁSHOZ közel eladó két szoba konyha, speiz 70 ezer. Str. Doinei 5. (2217)

ELADÓ modern mély gyerekcsoksi, szalongarnitúra, kis jégsekrény, gyöngyház gukker, Columbia patefon, három elefántcsont biliárdgolyó. Str. Avram Iancu 24, szuterin, vaskapu. (2220)

VASÁGY, egy ágy matraccal, 2 divány női télikabát, perzsa gallérral és több apróság azonnal eladó. Str. Neculcea 2. III. em. ajtó 8. (T1494)

859 literes káposztáshordó eladó. Calea Regele Ferdinand 121. (N478)

HASZNÁLT ócska női és férfi télikabátokat drágán vesz Balcan bazár. Iuliu Maniu 6. (N490)

ÖCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizet „Balcan” bazár. Iuliu Maniu 6. (N489)

EGY mély gyermekcsoksi eladó. Cal. Motilor 25. ajtó 14. (2068)

ELADÓ: egy vaságy, drót matraccal, egy kőszénkályha és egy szélfogó ajtó. Cim: Str. Reg. Maria 29. (2105)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Veszek használt butort. (6481)

BÖRGARNITURA eladó. Str. Regalá 18a. (1720)

ELADÓ cselló, képek, lámpák, székek, Dália-gumók, kaktuszok. Reggel 8-fél 10-ig. Kolar, Str. Budai Deleanu 2-b. (1997)

ELADÓ villanegyedben szép napos nagy telek. Str. Gelu 30. (N391)

VESEK, eladok mindenféle butorokat, beraktározást olcsón vállalom. Butorraktár, Cal. Victoriei 25. (1771)

SÜRGŐSEN eladó villahely Str. Mărzescubán, canal, viz, villanyal, 18 havi részletre is. Str. Amos Fráncu 9. (1822)

MENYASSZONYI és névnap ajándékokat legolcsóbban mégis csak Kerekes porcelláncsarnokban vásárolhat. (T1385)

BUTOROKAT legnagyobb választékban veszek és eladok. Bizományt, beraktározást vállalom. Butorraktár, Str. Gen. Poetas 15. (2029)

EGY nagy főzőkályha olcsón eladó. Str. Gen. Poetas 15. (2030)

SÜRGŐSEN eladó házhely villanegyedben 45 ezer lejért, részletre is. Erd.: Str. Amos Fráncu 9. (1821)

FÉRFI ingek dejalín, pouplin, zefir nagy választékban készen és mérték után is olcsón beszerezhetők, részletre is. Cal. Decebal 10., hátul az udvarban. (2130)

ELADÓ családi ház 1000 négyzetméter területen. C. Decebal eljén 1.500.000 lej. Cim a kiadóban. (1556)

KÁLYHÁSOKNAK való cserép, pinceajtó eladó. Str. Donat 4. (2002)

MÁS foglalkozás miatt átadó fűszer, vendéglő, évi forgalom 1.200.000. Csak komoly reflektáns. Érdeklődni: Nicolau, Cal. Victoriei 92. (2066)

ELADÓ családi ház 2 szoba előszoba konyha fürdőszoba, stb. házhelyek: központban elsőrangú fekvésű, továbbá villanegyedben és tisztviselőtelepen eladó. Értekezni: dr. Muresan, Cuza Voda 7. (2155)

TOILETTE szappanhulladék kilogrammonként 60 lejért, 2 kg. szinmoszszappan 55 lejért kapható Heinrich lerakat, Str. Memorandului 4. (T1489)

MEGSZABADULHAT ruhájára ráhulló kellemetlen fejkorpától. Használja rendszeresen a Petrol-Heinrich szappant. (T1490)

HÁZAS telek Dermata gyári adóssággal eladó. Str. Ovidiu 3. Iris-telep. (1281)

2.200.000 belvárosban, kitűnő bérnegyedben ujonnan és modernül épült kétemeletes bérház, évi 211.000 lej bérjövdelemmel eladó. Tőkeelhelyezésre igen rentabilis! Sándor bizományos, Calea Victoriei 13. (T1495)

SZIVATTYUKUTAK, (beverőkutak) üzembhelyezve, gyári áron részletfizetésre is. Cluj, Str. Negru Voda 1. (T1386)

PERZSASZŐNYEGEK, képek, képkerek művészi kivitelen legolcsóbban, részletfizetésre is beszerezhetők: „Unicum” Telefon 29-65. C. Mar. Foch. 5-a. (T1380)

ELADÓ betegtolószék, zsurasztal, fogas 2 drb. íróasztal, 1 rádióasztal, almatartó 5 mázsa részére és virágtartók. Megtekinthető d. e. 9-1 Nagynál. Cal. Regele Carol II. 73. (2189)

JÖVEDELMEZŐ kisebb családi ház majd nem új, bórnyáron innen eladó. Cim: Lusz tig, Str. Closca 10. (2204)

390.000 előkelő villanegyedben masszív építményű, komfortos, szép kertes családi ház, nemes ültetményű fiatal gyümölcsfákkal, 440 négyzetméter területtel kitűnő karban eladó. Sándor bizományos, Calea Victoriei 13. (T1496)

ELADÓ egy gyermek sportkocsi. Str. Virgil Onitiu 5. (2252)

PERZSABUNDA, háromnegyedes, 15 ezerért eladó. C. Reg. Ferdinand 97. Dáskál szücs. (2253)

ELADÓ asztal, kemence. Cal. Rög. Ferdinand 96. Ugyanott bejárónő keresetetik d. u. 2-5-ig. (2201)

JÓ rádió nagyon olcsón eladó. Str. Duca 7. Érdeklődni Dánnál, délbén 1-3, este 7-9-ig. (2132)

EGY jókarban levő teherkocsi biztos munkával eladó. Cim a kiadóban. (2131)

ÍRÓASZTALT, kisméretűt, keményfából, keresek megvételre. Telefon: 16-54. (2200)

520.000. Közkezdelt villanegyedben 3 par kettes szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, élelcamra, pince és mellékhelyiségekből álló új és modern építményű szép kertes családi ház 740 négyzetméter területtel sürgősen eladó. Sándor bizományos, Calea Victoriei 13. (T1497)

ELADÓ egy új zakó öltöny. P. Unirii 13, Szigethy szabónál. (2216)

ELADÓ egy jókarban levő kis Singer varrógép. Str. Transilvanie 6, Friedman-telep. (2212)

ELADÓK sárga rézagy, matraccal, divány, mosdó, próbababa, matrácok, stb. Saguna 24, ajtó 4. (N487)

ZONGORA, keresztthuros, alig használt, eladó. Str. Masaryk 20. (2240)

ELADÓ jó állapotban karikahajós Singer varrógép. Str. Bravilor 3. (2243)

TISZTVISELŐ-telep környékén keresek 500 ezer lej értékű házat. Ajánlatokat sürgősen „Madiana”-hoz, P. Unirii 11. Ügynökök kizárva. (2244)

HA venni vagy eladni akar, bármilyen ingatlant az ország bármely részében vagy kiadó lakása van, forduljon bizalommal a „Médiana” ügynökséghez. P. Unirii 11. (2245)

1.100.000. Belvárosban, 1 nagy uccal üzlethelyiségekkel és több családi lakásból álló újabb építményű, naposorok sarak bérház, mely bérbeadás esetén évi 115.000 lej, saját vezetéssel pedig 180-200.000 lejt jövedelmez, sürgősen eladó. Sándor bizományos, Calea Victoriei 13. (T1498)

ELADÓ könyvszekrény, íróasztal, ka-rosszék. Erdélyi Bank expedició. (2248)

ÁLLÁST KERES

HÁZMESTERI állást keres gyermektelek házaspár. Str. Grigorescu 12. (2214)

NÉMET, fiatal, gyermekkertész, román állampolgár, állást keres. Cimeket kiadókba kéri „Német” jelíggel. (N476)

FÜSZER, vas, festék szakmában jártas segéd november 1-ére állást keres. Cim a kiadóban. (2073)

PERFEKT főzőnő bejárni állást keres. Str. Turcului 1-a. Seresné. (2123)

ÁLLÁST KAPHAT

MINDENESLÁNYT jó bizonyítvánnyal azonnali belépésre keresek. Str. Romei 6. (2141)

TANULÓFIU felvétetik lakatos műhely, Str. Gh. Barițiu 12. (2185)

JÓMEGJELNÉSŰ kisasszony felvétetik kiszolgálásra. Bonboneria, Str. Regina Maria 34. (2203)

BEJÁRÓNŐT keresek. Ugyanott takarításért lakást adok. Cal. Motilor 83. (2236)

AZONNALI belépésre keresünk gyümölcsös vezetéséhez, nagy gyakorlatlalt rendelkező és szőlő, valamint gyümölcsfák ol-tását kifogástalanul értő vincellért. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal felszerelve és fizetési igények megjelölésével, román nyelven megszővegezve Moara Druga Craiova címre küldendők. (v T1485)

HÖLGYFODRÁSZ tanulófiut felveszünk Frizeria Sánhá. Str. Elisabeta 52 sz. (2234)

MINDENES szakácsné háromtagu család hoz elsejére kerestetik. Str. Vlahuta 3, I. 6. Bánffy-palota. (N481)

GYAKORLOTT vendéglői kézilányt, esetleg szakácsnét és csaposlegényt keres a Lucullus étterem. Piata Unirii 31. (2226)

FIATAL leányt variété táncpartnérnek azonnalra keresek. Jelentkezni vasárnap d. u. 3-4, kedd, csütörtök este 9-kor Marcu tánciskolában, Royal mozi felett. (2228)

BEJÁRÓNŐNEK komoly mindenés azonnal felvétetik, reggel 7, délután 4-ig. Str. Cicio Pop 71, d. e. 10-12-ig jelentkezni. (2230)

MANIKÜRÖST azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóban. (2233)

FÉRFIFEHÉRNEMŰBEN perfekt segéd-lányokat és géphimzőnőt felvesz Salon Viorica, Regele Ferdinand 20. (N440)

HÁZMESTERT keresek, villany és víz-szereléshez értő gyermektelen házaspár, lakás, világítás ellenében. Jelentkezni csak délbén 2-3 óra között Str. Vacarescu 7, háztulajdonosnál. (N428)

FELVESZEK hosszabb gyakorlattal rendelkező fényképességét. Foto Kántor, Tg.-Mures. (VT1462)

KERESEK gyakorlattal bíró fűszerkereskedő segédet vegyes fűszerkereskedésembé. Kántor, Tg.-Mures. (VT1461)

FÉNYKÉPÉSSZEGÉDET, perfekt retusőrt, külső operatőrt azonnal felveszek Foto Sport, Tg. Ocna, jud. Băcău. (v T1488)

DECEMBER 15-ére kerestetik két szódás kihordó. Nicolae. C. Victoriei 92. (2150)

MINDENES leányt keresek, ki románul is tud egy keveset. Str. Fericeirei 10. (2186)

KERESEK bejárónőt, tiszta megbízható parasztasszonyt délutánra. Str. Berthelot 6. (2242)

KÜLÖNFELEK

Bőrkabátját

csakis Hirsch készíti a legújabb divat szerint. Bőrkabátok festését javítását szak-szerűen, garancia mellett vállalom. I. Hirsch, Cal. Mar. Foch 5. (T1419)

TUZIFA olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (2177)

SZABADALMAKAT előkészít, kieszközöl Markó, Cluj, Calea Regele Ferdinand 43. (2086)

HÁZIKÉSZÍTÉSŰ finom disznóaprólék, füstölt husok és zsír, minden konkurrenciát lelépő olcsó árért, szenczációs tekei bor Barabásnál, Cal. Regele Ferdinand 56. (2120)

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Gólyával szemben. (T1467)

HÁZIASSZONYOK figyelmébe. 10 darab finom friss sütemény kivitelle csak 15 lej. Cal. Reg. Ferdinand 3. udvari cukrászdában. (T1382)

FRANCIÁUL direkt módszerrel felelősséggel tanít, egyetemi anyagra is előkészít Párisban tanult nagy gyakorlattal bíró diplomás. Cim a kiadóban. (2247)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ sarokházban szép nagy üzlethelyiség, szoba, konyha lakással. Ugyanott egy kisebb üzlethelyiség, Str. Pietroasă 30. (1685)

2 szoba konyha veranda mellékhelyiséggel együtt nov. 1-re kiadó. Str. Uzinele Electrice 7. Sporttelep. Mészáros. (2082)

FÖLDSZINTI szép napos szobák vízkagylóval kiadók. Str. Consiliul National 3 (Főposta mögött.) (N443)

NAGYON szép elegáns szoba üresen vagy butorozva, fürdőszoba használatl kiadó. Értekezni: B. B. áruház, Cal. Regele Ferdinand 20, vagy Ideál kalapszalón, Cal. Regele Ferdinand 8. (T 1484)

KÉT urileány lakást kaphat fűtés, világítással olcsón. Értekezni: Cal. Marechal Foch 53. Kramer-szalón. (2126)

BUTOROZOTT szoba kertés villában (Regalá 47.) kiadó. (2143)

2 SZOBA, konyha, előszoba elsőemeleti szép napos lakás Str. Căii Ferate 2. szám alatt havi 1600 lejért kiadó. (2145)

KIADÓ 2 szoba, konyha, fürdőszoba azonnalra. Minorita-ucca 2. szám. (2153)

KIADÓ novemberre 3 szoba, konyha magántelek. Str. Vasile Lupu 6. (2205)

BUTOROZOTT szoba főzőkemencével elsejére kiadó. Str. Massaryk 19. (2190)

GARZONLAKÁS fürdőszobával, komfortos szoba, konyha, nagyterem műhelynek kiadó. Értekezni: Cal. Traian 13. Por-tásnál. (2194)

Bernády, -- az ember

Egy nagy emberünkkel ismét kevesebb. Egy alkotó nagy emberünkkel. Aki nem a szavak, hanem a tettek embere volt. Az alkotásoké, a munkáé, az építő tevékenységé. Dr. Bernády György nevét valóban leginkább ezek az alkotások fogják örök időkre megtartani. Azok a marosvásárhelyi középületek, iskolák, Közművelődési Ház és sok-sok más a kultúra és szeretet jegyében született olyan „eredmény”, amelyek elmulthatatlanok és amelyek a némaságukban is beszélnek. Az a közel háromnegyedszázad, amelyet Marosvásárhely nagy „építő polgármestere” végigélt, a szakadatlan munka csodálatos eredmény sorozata volt. Örök forrongás, örök teremtés, de örök teremtettség. Ezek az eredmények: utcák, házak, hidak, közművek és más alkotások beszédesen példázják, hogy az igazi nagyság az igazi közéleti munka bennük rejlik. Nem a szépen csengő szavakban, nem a nagy ígéretekben és örökös fogadkozásokban, hanem abban, hogy a lélek mindig igyekszik valóra is váltani azt a belső alkotási képet, amely benne tervek alakjában megszületett. De az építő polgármesternek, akit egész életén keresztül nyomon kísért a legtöbbször hozzája méltatlan és gáncsoskodó kiritka is, azoknak a kritikájára, akik nem tudták, vagy nem akarták megérteni, hogy a benne forrongó és soha meg nem szűnő munkatevékenység láza végzettszerűen sodorta újabb és újabb alkotások tervei és valósságai felé, az a kiritka, amely hol könynyelmű tervezgetőnek, hol képzelődő Solness építőmesternek nevezte, valami kis gunyos hangszíval, jórészt már régen elnémult, most a halála pillanatában pedig csendes és emlékének hódoló ünnepélyességgel tisztelni kénytelen előtte. El kell ismernie, hogy ez az ember az önzetlen közéleti tevékenységnek igazi mintaképe lehetne, annak, aki teremt és nem törődik a gáncsoskodásokkal, aki teremt és nem érdekli az uccatetszése, vagy nem tetszése, teremt és nem néz se jobbra, se balra, csak előre — a maga alkotó szempontjai felé, aki teremt és újra csak teremt. Ilyen volt a közéleti vezető dr. Bernády György a polgármester, a főispán, a szenátor, a főgondnok és ki tudja, még mennyi, mindenféle rang, cím, kitüntetés és tisztség viselője. Ő nemcsak viselte a kötelességet és tisztségek sorozatát. De teljesítette is az azzal járó összes kötelezettségeket. Öröklék csak adott a köztársaság és sohasem kért és sohasem kapott. Nem is érdekelte tulságosan, hogy az emberek nagy többsége miképpen vélekedik róla. Az én teremtettség parancsszava volt lelkének irányító csillaga és ennek a csillagnak a fényénél ragyognak most az alkotásai.

Mégis mindenben tul, Bernády György erős és igazszívű ember volt. Fájának hűséges bátor és odaadó örök szolgálója. Egyházának harcos védelmezője. A prédikátorok rendíthetetlenül élt a lelkében. Aztán művészet és kultúrateremtő igazi lélek. Jóságos, adakozószívű, megértőlelkű, támogatásra és segítségre mindig kész. Az egyenes nyíltságot szerette, a bátor férfiaságot, a határozottságot. Nem kereste soha a kegyeket. Amit elért, azt mind áldozatos, nagy munkával és örök tevékenységgel érte el. A fiatalságot különösen szerette. Szíves-lelkevel rokonszenvezett vele, de egyet megkövetelt tőle, az őszinte egyenlőséget és az önzetlen rátermettséget. Igazi segítő pártfogója volt az irodalomnak, a színművészetnek, a közművelődési élet minden megnyilvánulásának. Hiszen ez a rendíthetetlen hit is késztette arra, hogy megteremtse Marosvásárhelyen az európai hírű és látványosság számba menő Közművelődési Házat. Ha van példakép, akit a magyarságnak követnie lehet, úgy ő az. Nem volt tökéletes ember, ezt sohasem is mondotta magáról. Voltak hibái, de az erői melletti egy eltorpult, hogy már most a halála utáni pillanatok első távlatában is valóssággal az időtlenségbe merülnek. És nem volt hiálkodó lélek. Fontosabbnak érezte az alkotást, mint az alkotót, — a művet, mint az embert. Nagy ember volt, mert nagy elképzelések lángoltak a lelkében és ezeket a nagy elképzeléseket nagy szívvel és nagy lé-

A földművelésügyi minisztérium új törvényt készített a falusi lakosság szakismereteinek és műveltségi színvonalának emelése érdekében

Meg kell teremteni a falu és a város népének mélyebb lelki kapcsolatát, egymás kölcsönös megismerését! — hangsúlyozta a földművelésügyi miniszter

Az a mozgalom, melyet a munkaügyi minisztérium indított meg „Munka és jóakarát” elnevezéssel a romániai munkásság érdekében, rövid idő alatt is a legörvendetesebb eredményeket nyújtotta. Nem szabad elfelejteni azt a körülményt, hogy a romániai munkástömeg alkotó elemei a föld népe soraiból toborzódnak. Szükséges tehát hogy a „Munka és jóakarát” mozgalom a földművelők körében is minél szélesebb körben elterjedjen. Fokozni kell a munkatevékenységet. Ösztönözni kell a készséget, a földművelők körében a helyes és sziszterű gazdálkodásra, hogy emelkedjék a mezőgazdasági termelés színvonalára, ki kell mélyíteni a hatóságok és az együtt élők egymásiránti tiszteletérzését. Tisztelni kell a munkát, a helyes gazdálkodási szellemet, a nem emberi érzéseket, a családi szeretetet és az alattvalói hűséget a királlyal és az állammal szemben.

Szükséges, hogy az együttérzés kinyilvánítására megfelelő alkalmakat nyújtson, amelyek fokozzák a tömegek lelkesedését és a lelkek mélyén szunnyadó hazaszeretet érzését. A hatóságok fejei és vezetői felelősek ténykedéseikért és

portok között az együvértartozást és a közös érdekek léleknevelő érzését.

Az új állami berendezkedés és rendszer megvalósította a különböző társadalmi osztályokba tartozók egymáshoz való közeledését és a nép, valamint a hatóságok vezetői között az érintkezés közvetlenebbé, szívélyesebbé vált, a különböző politikai pártok közvetítő ügynökeinek tevékenysége nélkül is. Ennek az érintkezésnek a hatóságok vezetői és a falu népe között még bensőségebbé kell lennie, még szorosabbra kell fűzni a falu és a város kapcsolatát. Meg kell szűnnie a felfogások közötti különbségeknek, meg kell szűnnie a különböző érdekekből sugallt ellenszenvnek, ellentéteknek, meg kell szüntetni a műveltségi színvonal között fennálló különbségeket, mert a nemzeti szellem és lelki közösség hiánytalanul csak így valósítható meg. A falvak népének tudatában kell lennie annak és meg kell értenie azt, hogy a városokban is éppen olyan sokat dolgoznak, az ország érdekében, mint a falvakban, meg kell érteniük, hogy a városokban mindig valami újat láthat, tanulságosat, részére értékeset tapasztalhat és hogy a városok lakossá-

Gyomor- és
bélbetegségek
ellen

GASTRO-D

kapható minden gyógyszerárban és drogériában, vagy megrendelhető CSÁSZÁR gyógyszerárban. București, Calea Victoriei 124.

ezért a néppel állandó és közvetlen kapcsolatban kell lenniük, hogy megismerjék szükségleteiket, kívánságait és helyes irányba tereljék törekvéseiket.

Az új alkotmány életbeléptetése előtt a vezető elemek és a városok érintkezése a föld népével a választási kortesek utján történt, akik csak egyenletlenkedéseket szítottak a falvakban és a kollektív együttérzés helyett osztálytagozódást idéztek elő, ellenségeskedéseket, amelyet ma már az új szellem és az új intézkedések megszüntettek és a nép lelkében a békességes együttélés és a szolidaritás érzületét honosították meg az ország érdekében.

A kollektív életre való törekvés pszichológiai és társadalmi szükségesség, amelynek fontosságát ma már az összes vezetők fentartás nélkül elismerték. Elengedhetetlen szükségesség hogy a mezőgazdasági termelés különböző csoportjai, a nagytermelők, a középbirtokosok és a kisgazda lelkileg közeledjenek egymáshoz és hogy átérzzék az azonos foglalkozás érdekeit. Csak így módon lehetséges a mezőgazdasági termelés egészséges egysíntetése, az életszínvonal megjavítása és amikor megszűnt a békétlenséget keltő agitáció — meg kellett teremteni a különböző mezőgazdasági csoportok közötti kapcsolatot.

ga megérti és átérzi a falu népének lelki életét, kívánságait és a városi polgártiszti és szereti a falvak dolgozó kéregető népét.

Ime ezek a körülmények teszik szükségessé, hogy a városok és a falvak népe részére is a kollektív szellem kialakulása érdekében a két réteg egymásra találása, megismerése és megértése érdekében, összejöveteleket, ünnepségeket, rendezzenek, amelyen a hatóságok vezetői, a kulturális élet tényezői is meg jelennek; közvetlen kapcsolatot építhessenek ki a falusi lakossággal. A földművelésügyi minisztérium részéről a folyó évben rendezett különféle mezőgazdasági versenyek, a nemzeti buzaverseny és mások nagy érdeklődést keltettek a falusi lakosság körében, azok az ünnepségek pedig, amelyeket a különböző vármegyei székhelyeken rendeznek és a fővárosban is rendeztek a díjnyertesek jutalmainak kiosztása alkalmával, határtalan lelkesedést váltottak ki és olyan törekvések nyilvánultak meg a nép részéről, amelyek a legszebb reményekre jogosítanak.

Ime ezért szükséges annak a dicséretes kezdeményezésnek a folytatása, állandósítása és megszervezése, amely az állam és annak szervei, valamint a külön-

re rendeznek, hogy megismerjék a jobb, több hasznot hozó földművelési módokat és a mezőgazdasági termelésben az egyszerű eljárás rendszeresítését, mind kitűnő alkalmat szolgáltatnak a szakismeretek elsajátítására és a népi műveltség emelésére. És végül az a törvény, amelyet a földművelésügyi minisztérium elkészített, kötelességévé teszi a községeknek, a tartományoknak, a királyi helytartóságoknak a mezőgazdasági kamaráknak, hogy megfelelő anyagi fedezetet teremtsenek az olyan szemléltető, oktató bemutató rendezéseire melyek alkalmasak a mezőgazdasági termelési ismeretek kibővítésére, a kultúr színvonal emelésére és a falusi lakosság szellemi és lelki erejének megerősítésére.

HALOTTAK NAPJÁN.

Fenn csillagok, lenn csillagok,
Itt gyász, ott boldogság világa.
Az elmulásról társalog
A gyertya s csillagfénynek árja.
Itt busulók, ott üdvözültek
Siratják az emlékeket,
Itt lenn fáj a halotti ünnep,
Fenn zengnek háláinket.

Néhol beroskadt, jelentelen
Halom takarja a halottját.
Ezek számára nem terem
Se koszorú, se meghatottság.
Ezek az elfeledt szegények,
A kiknek fényes csillaga
Az égről semmiségbe tévedt
Egy csendes nyári éjszaka...

Papp László.

AZ ŐSZI KÖLTÖZKÖDÉSEK IDEJÉRE A

TOTELECTRIC CÉG • CLUJ

Calea Regele Ferdinand 28/a. sz.

f. évi október 24-től kezdődőleg

alkalmi csillár-vásárlást

rendez. Minden csillárnál 15% árengedmény

Rendkívüli gazdag választék.

lekkel váltotta valóra. Ha valakire örök szeretettel és mélyeséggel megbecsüléssel gondolhatunk vissza, úgy ő az. Az alkotásnak tud élni fog szívünkben, mind azoknak a szívben, akiknek alkotott és akiket magához közel engedett, akiket szeretett, becsült és akik előtt megmutatta a nagysága mellett az emberi meg-

alázkodásnak és őszinteségnek azokat a szent pillanatait is, amikor a lelken felragyog az isteni elhivatottság és isteni áldottbélgyűség időtlen, soha el nem múló tündöklése. Legyen áldott az emléke.

Walter Gyula.

A minden versenyen felüli

DOMBRIA

tiszta gyapjú, valódi HomeSpune szövetek, a gazdasági kiállításon szintén aranyéremmel kitüntetve, csak is a készítőnél, Str.

REGINA MARIA 4. SZÁM ALATT

találhatók 75 cm szélességben, méterenként 200 lejtől 500-ig.

HONGKONG és ami mögötte van

A londoni „Times” jelenti: A japán megszállás, amely a hongkongi területi háttérre érte, egyre érezhetőbbé válik a városban. Tamsui meghódításával a japánoktól függ, milyen mértékben engedélyezik a város élmezőnyét Kwantung tartományból. A japán csapatok a szigettől immár csak ötvenöt mérföldnyire vannak.

A japánok Namtaonál, Hongkongtól tíz mérföldnyire a Kanton-öbölben csapatokat szállítottak partra.

1930 óta Angliának legelőretolttabb gyarmati városa Weihaw volt, de mióta ezt visszaadták Kínának, a szerepét Hongkong tölti be. Közel a Sikiang folyó torkolatához, a Kantonhoz való közlekedés gyújtópontjában és az egyetlen észak-déli vasutvonal sikkjában Hongkong ma az egész kínai partvidék vezetőhelye és elkerülhetetlen állomása.

Száz esztendővel ezelőtt, a nagyszerű hongkongi kikötő szinte ismeretlen volt. Maga a város egy 83 négyzetkilométer területű szigeten fekszik. Tulajdonképpen nem is ismerték ezt a szigetet annak idején, az óriási ópium, selyem- és porcellánkereskedelem Kantonból indult a tenger felé. A száz esztendővel ezelőtt lebonyolított angol–kínai ópiumháború adta az alkalmat az angoloknak, hogy megszállják Hongkong-szigetét. 1860-ban már 90 ezer lakosa volt, közöttük 1592 európaival. Ma egymillió körül jár Hongkong népességének száma és ennek 98 százaléka kínai. Mikor a németek megszerették Kiautsan kikötőjét, az angolok ellensúlyozásul 99 esztendőre kibérelték Hongkong 900 négyzetkilométeres háttérét és Lantao városát is.

Jelenleg az a helyzet, hogy a japánok teljesen elkerítették a sziget mögötti területeket. A japán hadihajók uralják a helyzetet a tengeren és ezek végzik a hajók felülvizsgálatát is. Amennyiben a japánok még tovább nyomulnának Dél-Kínába, akkor el lehet mondani, hogy Hongkong elvesztette jelentőségét, mert az angolok nem tudnak hozzájutni a kínai alföldekhez. Hiába erősítették meg Hongkongot, a japánok ezt a várost hasam fogják megtámadni, noha tulajdonképpen már meg is semmisítették azáltal, hogy elszigetelték. E pillanatban Hongkong elől hiányzanak a védelmező angol hadihajók. De ha ott lennének is, tétlenségre volnának kárhoztatva mindaddig, míg az angolok hadat üzennek a japánoknak. Erre azonban a jelenlegi európai viszonyok között még évtizedekig sem kerülhet sor.

Mátrai Béla vasárnapi riportja

A lánc

Közlekedési tragikomédia 6 felvonásban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kezdetben volt a nagy Chaosz, a zürzavar, a tohavahobu aminek az Evangélium a földet nevezi — megszületése előtt. A három uton és négy uccasarkon az emberek jöttek-mentek, mentek-jöttek, a Stop körül rögtönzött kongresszusok folytak, egyesek keresztrejtvényt fejtettek, mások levetköztek és napfürdőt vettek, a dada az út közepén tette tisztába a gyermekeket és a nők itt folytattak élénk eszmecsere az új kalapformák fölött. De voltak olyanok, akik billiárd asztalt szerettek volna az út közepére állítani míg mások csak ping-pongozni óhajtottak volna. A fekek csikorogtak, a forgalmi közegek haj hiányában már a fülüket tépdették, a sofförök az éggel folytattak barátság-talan eszmecsere, amikor valaki megelégette a dolgokat és egy kemény kéz, fent az illetékes hivatal első emeletének sarokszobájában az asztalra csapott: — Lengyen rend! — mondotta. És lön rend.

Ki áll amott a szirttetőn?...

Az újságíró lábait szétvetve, kezét hátrátéve megáll a lánc előtt. Nyugat felé, messze a háztetők felett a szürke és lomha havasak mutatják fehér fogukat, élesen vágó szél szalad az uccák között és az újságíró vékony esőköpenyében megborong. A sarkon oszlopok és láncok, az uttesten fehér vonalak. A vonalakon emberek jönnek-mennek. Megy a bankba hivatalba, stb. — mondják egymásnak és meg vannak győződve arról, hogy mindezt a saját akaratukból teszik. Holott mindössze apró sakkfigurák egy nagy Játékos tábláján, aki szeszélyesen és bölcsen tologatja őket maga előtt, huzásokat csinál, mattot ad és mikor a dolgot megunt, lesöpri az asztalról a bábokat.

Az újságíró posztón áll és figyelni kezd. Megindult a tánc a lánc körül és megkezdődött a tragikomédia.

Vissza!

A városháza felől batyus-bocskoros parasztfiú jön. Hátán kis átalvető. Körülnéz, gusztálja a láncot, figyel jobbra-balra, aztán megemeli a láncot és csendesen átbújik alatta. A körülállóknak megdermed a vér. Mi lesz most? A fiú éppen leteszi a lábát az uttestre, amikor reásivolt a hatósági közeg:

— Vissza! ...

Mint akit villám sújt vagy mint akitnek álmában megjelenik anyósa, úgy merevedett meg a fiú.

— Vissza! — kiáltott reá megegyezően a hatóság szerve.

A fiú most már megmozdult. Gyorsan visszabújt a lánc alatt, szétnézett, mint aki nem érti az egészet, mint aki tanácsot szeretne kérni, aztán gyors, apró, ridat léptekkel megindult visszafelé. Innen jól lehetett követni az utját. Meg sem állott a városházáig...

Egyiknek sikerül...

Az újságíró hegyzi fülét. Hátmögött párbeszéd folyik. Nők beszélnek.

— Véleményem szerint csak a csinos nőket szólítják meg, a csúnyákat nem. — Lehetséges. Igazán nincs eszemben ilyenekkel foglalkozni.

— Nézd, én fogadást ajánlok. Átmegek a vonalakon és lefogadom egy doboz csokoládéba hogy meg fognak szólítani.

A válasz nyugodt és minden izgalomtól, érdeklődéstől mentes.

— Nem bánom. Állom a fogadást

Az első beszélő nő kivállott a tömegből, lelépett az uttestre és a legnagyobb hidegvérrel keresztbe indult az uton. Csoda történt. A hatósági közegek a járművek torlódásával voltak elfoglalva és a nő elkerülte figyelmüket. Az egy ideig tétovázott a tilos területen, aztán elsápadva fellepett a tulsó járdára. Mellette a nő elégedetten, boldogan nevetett. Pedig ő sem nyert volna szépségversenyt...

A másikká nem...

Egy magas, barna, feketeszemű román

urileánynak például ez nem sikerült. Lelép a vonalról, keresztül megy és a feleuton megállítja. Tiltakozik. Hol elpirult, hol elsápadt, mint aki szilvára aludt tejet ivott. Nem akart visszatérni. A forgalmi közeg udvariasan magyaráz erősen felszólít, majd mikor a közbelépésének így sincs eredménye, karonfogja a nőt és mint valami rakoncátlan gyermeket, vezetni kezdi a vonalon. A nő fenyegetőzik. Hiába. A rend éber tényezője rendíthetetlen nyugalommal cipel. Az ucca vigyorog. Nagyon tetszik nekik az eset. A nő végre kikötött a járdán és egy utolsó kirohanással bucsut vett kényszerű kísérőjétől és mint bukott császárnő, gögősen, felemelt fejjel megy végig a bámulók sorfala között. Mindössze egy röpke megjegyzés hallatszik. Alacsony, ijedt kis férfi mondja halkán és félénken, nehogy a nő meghallja:

— Na, ennek sem szeretnék az ura lenni! ...

A skót

Más. Negyedik felvonás. Ezuttal két férfit fotografálnak a riporter szeméi. Egyik láthatólag nagyon élvezi mindezt jelenetet. Lábát csapkodja, hasát veri könnyeit törölgeti, minden rakoncátlanokdokra felhívja a hatósági közeg figyelmét, ha pedig valakit megszólítanak és az mérges képpel vág vissza, röhg, a körülállóknak meséli el a nagyobb eseményeket. Egyszóval kitűnően érzi magát. Nemsokára ismerőse érkezik, akivel beszélgetést kezd.

— Mióta vagy itt? — kérdi az ujonnan jött.

— Másfél órája.

— Teremtő Isten! És ha szabad érdeklődnöm, miért?

— Közgazdasági szempontok miatt.

— Hogyan érted azt?

— Megspórolom a moziköltséget...

LAKÁSÁNAK DISZTIZESÉRE A LEGSZEBB KIVITELŰ

BLONDELKERETEK

képeknek, goblennek és kézimunkának a legolcsóbb áron

SOMLYAI utódánál

Str. I. Maniu 7.

Napi 500 figyelmeztetés

Ideje most már, hogy ne csak a közönséget figyeljem, hanem megkérdezzem a rendőröket. Meg is szólítom az egyiket. A száma 240-es. Udvariasan tiszteleg, majd mikor megtudja, ki vagyok beszélni kezd.

— A közönség nem viseli valami rendesen magát. Vannak olyanok, akik fogadásokat kötnek, hogy kifognak rajtunk, mások pedig többszöri megszólítás után is a vonalakon belül járnak. Sokan nagyon rosszakaratuak. Látja például azt a hölgyet — mutat rá egy, a vonalak között átsétálni akaró nőre — ma legalább harmadszor szólítjuk meg. Az utasításunk az, hogy a legnagyobb udvariassággal járjunk el, ha valaki ellentkezik, akkor írjuk nevét fel s tegyünk jelentést a rendőrségen

— Kik okoznak több kellemetlenséget, a férfiak, vagy a nők?

— Egyformán viselkednek azok kérem...

— Körülbelül hányszor figyelmeztetnek egy nap alatt járókelőket?

— Keveset mondok, de legalább vagy 500-szor.

De úgy látszik, nagyon gyanus külsőm lehetett, mert igazolványaimat kérte. Száz és száz figyelő szem között igazolnom kellett magam. Csak akkor melegegett fel kissé. De el is iszkoltam rögtön közeléből és elment a kedvem a kérdezősködéstől.

Pancser megbosszulja magát

Este, mikor már feküdni készültek a

nap folyamán renitens és szelid járókelők és rendőr-barátom is valószínűleg kopaszra nyírt nebuló-fiának magyarázta az egyszeregyet, ismét a Stop felé vetette a riportert az útja. Mindössze a rendőr uralta a kihalt utkereszteződést, ahol kis emberke rohant le és fel a vonalak között. Gallérja fel volt túrva, szemé villogott és apró léptekkel szelte át az utat. Szabályellenesen. Oda-vissza. Mikor megszólítottam, felrezzent.

— Mit csinál maga uram itt?

Egy ideig vizsgálgatott, aztán mint aki hirtelen a bizalom hulláma önt el, beszélni kezdett:

— Ma délelőtt a rendőr háromszor visszasétáltattott!

— Na és?

— Most megbosszulom magam...

APIROS RÓZSA
BÜNYGYI REGÉNY.
IRTA:
WALTHER KABEL

(12.)

Geldern most újra a Lindenen levő kiadóhivatalba ment, ahol az eltűnt amerikai nők fényképei voltak kifüggesztve. Honoria Brax arcképe most kevésbé érdekelte. Percekig állt mozdulatlanul Miss Ellen Housting képe előtt és alaposan szemügyre vette az állítólagos társalkodónő ráncos, csontos arcát.

Egy negyedórával később a Joachimstaler Strasse-i penzió lépcsőin haladt fel. Amikor Trblitzné iránt érdeklődött, a szobaleány a fejét rázva csak ennyit felelt:

— Megint itt vannak a bűnügyi rendőrség detektívjei.

Hein egy ötvenmárkás bankjegyet csusztatott a lány kezébe és csak ennyit kérdezett:

— Mit akarnak a detektívek?

— Fenn a negyedik emeleten betörték Grütznér bankár lakásába, aki már hetek óta uton van és elvitték értékes éremgyűjteményét. A rendőrség azt hiszi, hogy a betörést a két amerikai nő követte el, akik a harmadik emeleten laktak és felmászhattak Grütznér balkonjára.

— Ez nem érdekel tulságosan — mondotta Hein. — Inkább mondja meg, milyen volt Miss Housting? Alacsony nő és kis keze és lába van?

— Ugy van! És állandóan erősen puderezte magát — mondotta mosolyogva a szobaleány.

— Majd este visszajövök — fejezte be a beszélgetést Geldern és megelégedetten ment le a lépcsőn. Az állítólagos Müller Ferenc, aki az autón Salomont vette ugyancsak kicsi és sovány és szintén feltűnően kis keze és lába van; a sofför, aki a grunewaldi uton kloroformmal akarta őket elkábítani, hasonló természetű volt és a keze keskeny, majd nem gyerekké volt.

Hein mosolygott. Tehát megtalálta Miss Houstingot is, mint soffört! Most már az is érthető volt, hogy miért tértek vissza május 16-án a penzióba: attól féltek, hogy váratlanul felfedezik az éremgyűjtemény eltűnését.

Geldern a Kurfürstendam sarkán egy estilapot vett, majd intett egy autónak és villájába hajtattott Utközben elolvasta a tudósítást a Joachim Strasse 203. számú házban elkövetett betörésről, amelynek tettesei egy másfél millió értékű éremgyűjteményt vittek el. A tolvajok megfúrták a páncélszekrényt és a rendőrség feltevése szerint szakemberek lehettek a gyanú szerint a két amerikai nő bűntársuk volt.

V.

Amikor Geldern hazaérkezett az inasa jelentette, hogy néhány perccel előbb egy Grunert nevű ur kereste telefonon és meghagyta, hogy ha házaér, hívja fel a 191-918. telefon számot. Hein kíváncsi volt, mit akart tőle Grunert. Utánanézett a telefonkönyvben és megállapította, hogy ez a telefonszám egy Brüderstrasse-i trafik hívószáma. Felhívta a számot, ahol egy rekedt hang jelentkezett.

(Folytatása következik.)

BUN DE IMPRIMAT

